

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики
Центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

**Раїса Федоренко,
Людмила Магдисюк**

**Програма сертифікатного курсу
з підвищення професійної компетентності
за напрямом «Психологічне консультування
різних категорій клієнтів»**

Луцьк
Вежа-Друк
2025

УДК 159.9:005.942

Ф 33

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 6 від 19 лютого 2025 р.)*

Рецензенти:

Пастрик Т. В. – доктор психологічних наук, доцент, в.о. ректора КЗВО «Волинський медичний інститут» Волинської обласної ради;

Мушкевич М. І. – доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Федоренко Р. П.

Ф 33 Програма сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» / Раїса Петрівна Федоренко, Людмила Іванівна Магдисюк – Луцьк : Вежа-Друк, 2025. – 100 с.

У програмі сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» викладено навчальний план, мету, загальні вимоги до підготовки слухачів, представлений опис навчальних курсів, тематичні огляди змістових модулів, плани лекційних та практичних занять, питання для самостійної та індивідуальної роботи, перелік літературних джерел та інтернет-ресурсів, рекомендованих до опрацювання.

Програма сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності рекомендується психологам, студентам факультету психології та іншим зацікавленим особам.

УДК 159.9:005.942

© ВНУ ім. Лесі Українки, 2025

© Федоренко Р. П., Магдисюк Л. І., 2025

ЗМІСТ

Положення про центр сімейної психології «Щаслива сім'я»	4
Навчальний план сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»	8
Силабус навчальної дисципліни «Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти» ...	14
Силабус навчальної дисципліни «Консультування клієнтів особливих категорій»	28
Силабус навчальної дисципліни «Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих»	41
Силабус навчальної дисципліни «Методи психодіагностики в консультуванні»	50
Силабус навчальної дисципліни «Психологічне консультування дітей»	57
Силабус навчальної дисципліни «Особливості консультування підлітків»	64
Словник найбільш уживаних термінів	72
Додатки	80

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

« _____ » _____ 2014 року

Положення

про центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Загальні положення

1.1. Центр сімейної психології «Щаслива сім'я» (далі – Центр «Щаслива сім'я») Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (далі – Університет) при кафедрі практичної психології та безпеки життєдіяльності створений для надання психологічних консультацій та проведення лекторіїв, підвищення кваліфікації на умовах повного відшкодування витрат за кошти фізичних та юридичних осіб відповідно до Переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної власності, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 796 (п. 1.13).

1.2. Керівництво Центром «Щаслива сім'я» здійснюється особою з числа навчально-педагогічного персоналу кафедри. До надання послуг залучається навчально-педагогічний та допоміжний персонал факультету психології.

1.3. Працівники Центру «Щаслива сім'я» у своїй діяльності керуються Конституцією та законами України, Постановами Верховної Ради України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, наказами та розпорядженнями адміністрації Університету, цим Положенням та іншими Нормативно-правовими нормами.

1.4. Звіт про діяльність Центру «Щаслива сім'я» щорічно обговорюється на Вченій раді факультету.

2. Завдання та мета Центру сім'ї

2.1. Центр «Щаслива сім'я» створений з метою поліпшення сімейного благополуччя та створення щасливої сім'ї шляхом просвітницької

та освітньої діяльності і консультативно-тренінгової роботи, а також надання теоретичної інформації в межах загальної, вікової та практичної психології.

2.2. Завданням Центру «Щаслива сім'я» є:

- надання відповідних знань зі створення щасливих сімей;
- допомога учасникам у набутті відповідних знань зі створення щасливих сімей;
- проведення просвітницької та освітньої діяльності серед населення з питань призначення чоловіка та жінки, сім'ї, роду;
- розкриття та розвиток любові і створення щасливої сім'ї;
- створення у суспільстві умов для природнього та гармонійного народження і розвитку здорових дітей у дружніх щасливих сім'ях;
- налагодження та розвиток культурних, освітніх і суспільних зв'язків з вітчизняними та зарубіжними партнерами;
- проведення конференцій, презентацій, семінарів, тренінгів, майстер-класів, зустрічей, фестивалів, інших заходів, що сприятимуть розвитку міжособистісних і сімейних взаємин;
- ініціювання і участь в розробці цільових державних програм і проектів, спрямованих на створення і розвиток щасливої сім'ї;
- надання актуальних теоретичних і практичних знань практикуючим фахівцям, здобувачам, іншим зацікавленим особам, підвищення рівня професійної компетентності з проблематики сімейної та кризової психології;
- надання допомоги у поглибленні знань та розширенні методів роботи практичних психологів із особами, що перебувають у нетиповій стресовій ситуації чи кризових станах;
- формування у здобувачів факультету психології вмінь і навичок консультативної роботи з особами, що перебувають у стресових ситуаціях, виношують суїцидальні наміри та попередження суїцидальних спроб серед населення;
- здійснення психотерапевтичних, консультативно-тренінгових та превентивних заходів у наданні допомоги особам, що її потребують, у виявленні причин деструктивної моделі поведінки, переосмисленні та усуненні причин стресу і формуванні вмінь подолання наслідків;
- проведення тренінгових занять з науково-педагогічними працівниками університету щодо подолання професійного вигорання;
- здійснення психотерапевтичної та консультативної діяльності з різними категоріями осіб, що опинились в нетиповій стресовій ситуації (паніка від поширення вірусу, посилення карантину, тривале перебу-

вання вдома, погіршення психоемоційного стану, підвищення рівня стресу тощо);

- надання здобувачам факультету психології допомоги при проведенні діагностично-корекційної та профілактичної роботи з окремими клієнтами Центру чи групою осіб з метою психологічної допомоги чи запобігання небажаних явищ у поведінці й розвитку з подальшим висвітленням результатів у наукових роботах;

- здійснення просвітницької діяльності щодо попередження суїцидальних намірів серед населення;

- надання допомоги кураторам студентських груп щодо виявлення суїцидальних думок та схильностей до суїцидальних дій серед студентської молоді;

- надання допомоги та підтримки студентам-першокурсникам у адаптації до умов навчального процесу;

- надання допомоги та підтримки здобувачам вищої освіти випускних курсів у набутті вмінь ефективної комунікації з роботодавцями.

2.3. Проведення лекторіїв та консультацій, підвищення професійної та тренерської компетентності здійснюється за спеціально розробленими індивідуальними і груповими програмами щодо формування навичок подолання стресових ситуацій різними категоріями населення.

3. Порядок надання послуг

3.1. Надання послуг здійснюється за зверненнями громадян на підставі заяви або факту оплати послуг.

3.2. Розклад проведення лекторіїв та консультацій погоджується деканом факультету психології.

3.3. Лекторії та консультації проводяться із використанням аудиторного фонду та матеріально-технічної бази Університету на факультеті психології.

3.4. З метою проведення спільних лекторіїв можуть бути залучені інші відповідні фахівці.

3.5. Облік та контроль якості надання психологічних послуг покладається на завідувача кафедри практичної психології та безпеки життєдіяльності та керівника Центру «Щаслива сім'я». Встановлення платних послуг, облік та контроль відшкодування витрат, пов'язаних із діяльністю Центру «Щаслива сім'я», здійснюється відповідно до Порядку надання платних послуг державними навчальними закладами, затвердженого Міністерством освіти і науки України, Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України від 23 липня 2010 р., № 736/902/758.

4. Права і обов'язки працівників і одержувачів послуг

4.1. Організація та надання послуг покладається на керівника Центру «Щаслива сім'я».

4.2. Працівники центру зобов'язані:

- вчасно готувати матеріали для надання послуг;
- надавати консультації та проводити лекторії відповідно до узгодженого часу з одержувачами послуг;
- забезпечити належний рівень надання послуг;
- дотримуватися Етичного кодексу психолога. Клієнтам центру гарантується конфіденційність звернення.

4.3. Працівники Центру сім'ї мають право:

- з дозволу керівника Центру сім'ї переносити консультації та лекторії, попередньо узгодивши день і час із громадянами;
- використовувати інформацію, отриману в процесі роботи з аудиторією, на лекційних заняттях зі студентами, на психологічних презентаціях, не вказуючи при цьому реальних імен та назв організацій.

4.4. Одержувачі послуг зобов'язані:

- своєчасно оплачувати послугу;
- попереджувати працівників Центру про перенесення часу надання послуги не пізніше, ніж за один день.

4.5. Слухачі Центру сім'ї мають право:

- переносити час надання послуги, попередньо узгодивши день і час із працівниками та керівниками центру.

5. Відповідальність

5.1. Працівники Центру сім'ї несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків відповідно до вимог чинного законодавства України.

Схвалено вченою радою факультету психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 8 від «02» квітня 2014 року).

Декан факультету психології

проф. Вірна Ж. П.

Зав. кафедри практичної психології
та безпеки життєдіяльності

доц. Мушкевич М. І.

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету психології
ВНУ імені Лесі Українки

_____ 2025 р.
« ____ » _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
ВНУ імені Лесі Українки

_____ 2025 р.
« ____ » _____

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності
за напрямом «Психологічне консультування
різних категорій клієнтів»**

Погоджено і затверджено на засіданні
Науково-методичної комісії факультету
Протокол № _____

Луцьк – 2025

**Навчальний план сертифікатного курсу
з підвищення професійної компетентності
«Психологічне консультування різних категорій клієнтів»**

№ з/п	Зміст Назва дисципліни	Аудиторні заняття						Самостійна робота	Інтернет-заняття	Індивідуальна робота	Навчальна практика	Залік	Кредити	П.І.Б. викладачів
		Усього	Лекції	Практичні заняття	Тем. диск., тем. зустрічі, круглі столи	Навч. тренінги	Навчальний практикум							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти	20	8	8				4						
2	Консультування клієнтів особливих категорій	12	4	4				4						
3	Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих	12	4	4				4						
4	Методи психодіагностики в консультуванні	8	2	4				2						
5	Психологічне консультування дітей	10	4	4				2						
6	Особливості консультування підлітків	10	4	4				2						
	Разом:	72	26	28				18		+			2,4	

Підсумкова атестація: Підсумкова атестація у формі тестування.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Анотація сертифікатного курсу

Узагальнення подій останніх років в українському суспільстві черговий раз підтвердило особливий запит до психологічної науки і практики, оскільки гостро постала потреба у соціально-психологічній підтримці і практичній допомозі широкому колу населення. Стало очевидним, що Україна вирізняється особливою ментальною, соціальною, культурною та психологічною специфікою, яку необхідно враховувати фахівцям, що працюють з певними категоріями осіб.

Досвід багаторічної консультативної роботи з клієнтами показав, що життя особистості в час загальних реконструкцій і потужного інформаційного тиску, які змушують перебувати у стані постійного емоційного напруження, стає загальною нормою. Перебуваючи у ситуаціях постійних стресів та емоційних навантажень, таким проблемам, як внутрішній неспокій, тривога, дискомфорт, зазвичай, не надається належної уваги, не дивлячись на те, що вони можуть призводити до криз, тяжких душевних розладів та потрясінь.

В умовах сучасного розвитку суспільства збільшується кількість негативних впливів на людину, які вона не завжди спроможна опанувати, конструктивно на них відреагувати або адаптуватися до них. Значній кількості людей щодня доводиться проживати травматичні ситуації і шукати варіанти виходу з них. Комусь потрібно навчитися заново розуміти, хто він і як йому жити в новій реальності – часто в іншому місті або країні, іноді з чужими людьми, втративши майно і дах над головою на своїй Батьківщині. Комусь треба зрозуміти, хто він у ці буремні часи і почати просто знову жити, після довгого завмирання. Є ті, у кого розладилися стосунки з рідними та близькими, і ті, хто втратив рідних і поки не розуміє, як можна існувати в цьому світі без них.

На сьогоднішній день значна роль в допомозі населенню адаптуватися до вимушених змін і обставин, подоланні кризових станів і особистісних переживань належить психологічному консультуванню. Популярність і ефективність такого виду професійної діяльності пов'язана, насамперед, з його доступністю, відсутністю будь-яких спеціальних вимог до клієнта, однаковими можливостями для кожного.

Разом із тим, психологічне консультування висуває надзвичайно серйозні вимоги до професійного досвіду консультанта, передбачає кропітку, систематичну роботу з підготовки кожної зустрічі.

Запровадження навчання з підвищення професійної компетентності за сертифікатним курсом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» у Центрі сімейної психології «Щаслива сім'я» є досить актуальним і своєчасним, оскільки має на меті надання відповідних як теоретичних, так і практичних знань щодо ключових аспектів організації системи психологічної допомоги населенню в складних, часто критичних ситуаціях сучасного суспільного життя, а також підвищення рівня професійної компетентності у практиці психологічного консультування.

Мета та завдання курсу

Метою проведення сертифікатного курсу «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» є надання практикуючим фахівцям, студентам, іншим зацікавленим особам актуальних теоретичних і практичних знань, підвищення рівня професійної компетентності з проблематики консультативної роботи; розширення знань із практики психологічного консультування при наданні допомоги сім'ям, члени яких перебувають у складних життєвих ситуаціях; поглиблення вмінь та навичок проведення консультативного процесу з різними категоріями клієнтів.

Завданням освітнього компонента передбачається розширення у слухачів сертифікатного курсу знань про сферу застосування психологічного консультування, його основних методів і моделей; навичок проведення консультативного процесу в різних сферах, опанування техніками проведення консультування.

В результаті формуються наступні **компетенції**:

- адекватне уявлення про особливості критичних ситуацій клієнтів, виникнення кризових станів та їх перебігу;
- надання первинної психологічної допомоги особам, що її потребують, з подальшим залученням до консультативного процесу;
- застосування технік і прийомів психологічного консультування, відповідно до запиту та ситуації, в якій перебуває клієнт;
- надання професійної допомоги практичними психологами у сфері кризового консультування.

У результаті завершення навчання слухачі повинні:

Знати:

- особливості постановки психологічного діагнозу;
- техніки психологічного консультування;
- принципи надання психологічної допомоги;
- механізми психологічного впливу в консультативній роботі.

Вміти:

- отримані під час навчання теоретичні знання глибоко «прожити» в процесі розвивального спілкування учасників групи між собою та викладацько-тренінговою командою;
- проводити психологічне консультування різних категорій клієнтів;
- встановлювати психологічний контакт з клієнтом;
- створювати психологічний клімат консультативного процесу;
- отримані в процесі навчання знання успішно застосовувати у практичній діяльності психолога, зокрема, у сфері психологічного консультування.

Цільова аудиторія сертифікаційного курсу:

Навчання розраховане на студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Психологія», «Практична психологія», практичних психологів освітніх, лікувальних і оздоровчих установ, соціальних педагогів, інших зацікавлених осіб.

Зміст роботи курсу.

Навчальна програма проведення занять сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» розрахована на розширення знань слухачів з наступних дисциплін:

Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти – передбачає проведення лекційних та практичних занять з метою розширення теоретичних знань та формування практичних навичок проведення консультативного процесу, застосування технік психологічного консультування при наданні психологічної допомоги клієнтам, що її потребують.

Консультування клієнтів особливих категорій – навчальний курс, розрахований на поглиблення професійних знань та умінь щодо надання психологічної допомоги при проведенні консультативної роботи

з клієнтами різної типології, застосування діагностичного інструментарію в процесі консультативної роботи.

Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих – курс, призначений для вивчення слухачами теоретичних і практичних аспектів застосування професійних можливостей психолога, соціального працівника шляхом ознайомлення з різними психотехнологіями, методами арт-терапії, вміння розпізнавати індивідуально-психологічні особливості клієнта; здійснювати психотерапевтичну та консультативну роботу з використанням психотехнік та арттерапевтичних методів.

Методи психодіагностики в консультуванні – передбачає поглиблення знань із застосування діагностичного інструментарію в консультативній роботі; ознайомлення з прикладними аспектами сімейного консультування; розширення діагностичних можливостей в роботі з сімейними парами, побудові батьківсько-дитячих взаємин, вмінні самостійного застосування психодіагностичних методик та психотерапевтичних практик при вирішенні складних практичних завдань.

Психологічне консультування дітей – курс, призначений для розширення знань з консультативної роботи з дітьми, розкриття особливостей роботи практичного психолога з такою категорією осіб, як діти різного віку; розуміння змісту та особливостей дитячого віку, використання принципів консультативної роботи та володіння особливостями практичного застосування знань.

Особливості консультування підлітків – передбачає розширення теоретичних і практичних аспектів розвитку та функціонування особистості в підлітковому віці, застосування професійних можливостей психолога-консультанта шляхом ознайомлення з різними методами, техніками консультативного процесу, вміння розпізнавати індивідуально-психологічні особливості клієнта-підлітка; здійснювати психотерапевтичну та консультативну роботу.

Навчальний план

Тривалість навчання: навчання здійснюється протягом трьох місяців, загальною кількістю 9 днів, обсяг навчального навантаження – 2,4 кредити (72 години), з них 54 аудиторних.

Система контролю: виконання комплексного ІНДЗ.

Атестація: Підсумкова атестація у формі тестування.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики
Центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

СИЛАБУС

Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти
(назва освітнього компонента)

Сертифікатний курс
Підвищення професійної компетентності
Напрямок: «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»

Луцьк – 2025

Силабус ОК «Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти», сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

Розробник:

Федоренко Р. П., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Силабус освітнього компонента сертифікатного курсу затверджено на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 22 січня 2025 р.)

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Федоренко Р. П., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс Підвищення професійної компетентності Напрямок «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 20 /0,65		Рік (термін)навчання – 3 місяці
		Семестр: протягом року
ІНДЗ: немає		Лекції 8 год.
		Практичні 8 год. Лабораторні –
		Самостійна робота 4 год.
Мова навчання – українська		Консультації –
	Форма контролю: тестування	

II. Інформація про викладача Федоренко Раїса Петрівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380506754066;

електронна адреса fedor.indira@gmail.com

Заняття згідно з розкладом, три сесії упродовж трьох місяців.

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Освітній компонент «Психологічне консультування: теоретичні та практичні аспекти» призначений для поглиблення знань з професійної та практичної підготовки слухачів сертифікатного курсу, які за спеціальністю є практичними психологами. Тематика курсу призначена для вивчення слухачами особливостей теорії і практики психологічного консультування, специфіки надання психологічної допомоги різним категоріям клієнтів, застосування діагностичного інструментарію в процесі консультативної роботи. Вивчення освітнього компонента «Психологічне консультування: теоретичні і практичні аспекти» не обмежується засвоєнням теоретичного матеріалу, також формує у слухачів певні практичні навички.

Пререквізити: Вивчення освітнього компонента базується на відповідних курсах загального та професійного циклів підготовки попередніх років навчання: загальна психологія, основи практичної психології, психодіагностика, вікова психологія та психологічне консультування.

Постреквізити: Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих; Методи психодіагностики в консультуванні; Психологічне консультування дітей; Особливості консультування підлітків.

Метою викладання освітнього компонента «Психологічне консультування: теоретичні і практичні аспекти» є поглиблення знань слухачів сертифікатного курсу з широким колом теоретико-методологічних питань психологічного консультування, оволодіння категоріальним апаратом психології консультування на базі ґрунтовного знайомства з основною психологічною літературою, формування вмінь та навичок проведення консультативного процесу.

Предметом вивчення освітнього компонента є: організація й проведення консультативної роботи; психологічні основи надання практичної допомоги різним категоріям клієнтів; оволодіння основними навичками консультативного процесу.

Завданням освітнього компонента передбачається формування у слухачів: знань про сферу застосування психологічного консультування, основних методів і моделей консультування; навичок застосування різних технік в процесі консультативної роботи.

IV. Результати навчання (Компетентності)

Слухачі курсу будуть компетентними у таких питаннях:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Усього	у тому числі				
			Лек.	Практ.	Лаб.	Консульт.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Основи сучасного психологічного консультування							
	Тема: Основні форми надання психологічної допомоги. Суть та мета психологічного консультування.	3	12				1
	Тема: Ведення консультативного процесу. Структура консультування.	3	12				1
	Тема: Напрямки психологічного консультування. Різновиди психологічної консультації.	3		2			1
	Тема: Правила ефективного консультування. Професійно важливі якості психолога-консультанта в професійній діяльності	4	2	2			
	Тема: Техніки психологічного консультування	4	2	2			
	Тема: Тестування в практиці психологічного консультування	3		2			1
	Разом за змістовим модулем	20	8	8			4

VI. Практичні завдання

Практичне завдання № 1

Тема: *Сутність консультативного процесу: практичний аспект*

План

1. Рівні психологічного консультування.
2. Причини звернень до психолога.
3. Умови проведення консультування.
4. Завдання психолога-консультанта.

Практичне завдання № 2

Тема: *Структура та етапи психологічного консультування*

План

1. Структура психологічного консультування, стадії консультативного процесу.
2. Психологічний анамнез і первинна психодіагностика.
3. Визначення психологічної проблеми, формування і вирішення терапевтичної задачі.
4. Консультант і етапи консультування.
5. Монолог клієнта і його інтерпретація.

Практичне заняття № 3

Тема: *Психологія консультативного контакту*

План

1. Поняття про консультативний контакт та терапевтичний клімат.
2. Фізичні та емоційні компоненти терапевтичного клімату.
3. Довіра в консультуванні.
4. Навички підтримки консультативного контакту.
5. «Перенос» і «контрперенос» у консультуванні.

Практичне заняття № 4

Тема: *Специфіка телефонного консультування*

План

1. Особливості процесу телефонної розмови.
2. Етапи та техніки телефонного консультування.
3. «Телефон довіри».
4. Прийоми та методи психологічного консультування на «Телефоні довіри».

Рекомендована література:

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
2. Васьківська С. В. Технологія консультування. Київ: Главник, 2005. 96 с.
3. Васьківська С. Психологічний запит клієнта. *Психолог*. 2007. № 4. С. 17–18.
4. Вашека, Т. В. Основи психологічної практики: навч. посіб. Київ: НАУ-друк, 2009. 200 с.
5. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Луцьк, Вежа-Друк, 2022. 360 с.
6. Морозов С. М. Психодіагностика. Тести. Методика та практика застосування. Київ: Главник, 2004. 221 с.
7. Осадько О. Ю. Технології психологічного консультування. Київ, 2005. 128 с.
8. Основи практичної психології / В. Панок та ін. 2-ге вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 536 с.
9. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молоді сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.
10. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Коширець В. В. Психологічне консультування: зміст, прийоми, технології. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.
11. Федоренко Р. П. Практикум з психологічного консультування: навчально-методичний посібник. Луцьк: «Вежа», 2005. 105 с.
12. Федоренко Р. П. Психологія молоді сім'ї та сімейна криза: монографія. Луцьк: «Вежа», 2007. 195 с.
13. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 620 с.
14. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 340 с.
15. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 520 с.
16. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 200 с.
17. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.

18. Хомич Г. О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2004. 152 с.
19. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посіб. Київ: Професіонал. 2007. 544 с.

Методичні вказівки до проведення практичних занять з ОК «Психологічне консультування: теоретичні і практичні аспекти»

Важливою формою навчання є практичні заняття, які дають можливість значно розширити пізнання предмету шляхом вивчення додаткової літератури та сформуванню вміння і навички практичного застосування отриманих теоретичних знань шляхом індивідуального виконання слухачами сертифікатного курсу відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичних занять названої освітньої компоненти спрямоване на поглиблення знань з особливостей консультативної допомоги, формування вміння застосування діагностичного інструментарію, різноманітних психологічних методів і методик, надання професійної консультативної допомоги клієнту, який звернувся за допомогою.

Під час проведення практичного заняття слухачі роблять повідомлення, невеликі доповіді, предметом яких можуть бути не тільки вказані в темі практичних занять питання, але і окремі, як правило, особливі, випадки, які носять дискусійний характер та ін.

Практичні заняття з навчального курсу «Психологічне консультування: теоретичні та практичні аспекти» включають проведення попереднього контролю знань, умінь та навичок слухачів, постановку загальної проблеми викладачем і її обговорення за їх участю.

VII. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	2	3
1	Тема: Теоретичні основи консультування Психологічна допомога і консультування. Психологічне консультування як галузь практичної психології, психодіагностика, психотерапія та їх взаємодія.	1
2	Тема: Сутність консультативного процесу: практичний аспект. Структура й етапи консультування. Психологія консультативного контакту	1

1	2	3
3	Тема: Напрямки психологічного консультування в зарубіжній та вітчизняній психології	1
4	Тема: Особистість консультанта та консультування. Підготовка консультанта до роботи	1
Всього		4

Методичні вказівки до проведення самостійної роботи слухачами сертифікатного курсу під час вивчення ОК «Психологічне консультування: теоретичний і практичний аспекти»

Оволодіння матеріалами названого освітнього компонента передбачають самостійну роботу слухачів сертифікатного курсу над спеціальною навчальною літературою, науковою літературою, науковими статтями та діагностичним інструментарієм.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Самостійна робота студентів при опануванні матеріалом ОК «Психологічне консультування: теоретичний та практичний аспекти» включає:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- вивчення окремих питань, що не розглядаються у курсі лекцій;
- підготовку до практичних занять;
- завдання з опрацювання окремих статей та ситуацій;
- систематизацію вивченого матеріалу та підготовку до практичної консультативної роботи з клієнтом.

У процесі самостійної роботи студентам надається методична допомога, а також здійснюється контроль та аналізуються її результати викладачем.

VIII. Види (форми) індивідуально-дослідних завдань

Індивідуальна науково-дослідна робота слухачів (ІНДЗ) передбачає оволодіння методами, формами, технологією проведення консультативного процесу з різними категоріями клієнтів.

ІХ. Форма підсумкового контролю

Контролем успішності навчання є *тестування*.

Х. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Афанасьева Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
2. Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. 484 с.
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
4. Васьківська С. В. Технологія консультування. Київ: Главник, 2005. 96 с.
5. Васьківська С. Психологічний запит клієнта. *Психолог*. 2007. № 4. С. 17–18.
6. Вашека, Т. В. Основи психологічної практики: навч. посіб. Київ: НАУ-друк, 2009. 200 с.
7. Гірник А. М. Тренінг комунікативних умінь. Київ, 1995.
8. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам / пер. з англ.. В. Хомика. Київ: Либідь, 2003. 520 с.
9. Гриценюк Л. Техніка «Я-висловлювання». *Психолог*. 2005. Лист. (№ 44). С. 17–20.
10. Диференційна діагностика неврозів: метод. рек. / В. В Кардаш, Н. І. Кардаш. Луцьк, 2000.
11. Карамушка Л. Основи психолого-управлінського консультування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2002. 136 с.
12. Кісарчук З. Г., Єрмусевич О. І. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб: у 3 кн. Київ: Главник, 2006. Кн. 1. 128 с.
13. Климчук В. О. Сучасне психологічне консультування та психотерапія: дискурс соціального конструкціонізму. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 2. С. 63–68.
14. Колесник А. Корекційні вправи на розвиток пам'яті та уваги. *Психологічна газ.* 2007. № 6. С. 21–27.
15. Комарова Н. М. Особливості консультативної роботи з сім'ями, які виховують біологічно нерідних дітей. *Соц. Працівник*. 2006. № 15. С. 14–31.

16. Комінко С. Б., Кучер Г. В. Кращі методи психодіагностики. Київ: Карт-бланш, 2005. 406 с.
17. Коростельов В. Управлінське консультування: навч. посіб. Київ: МАУП, 2003. 104 с.
18. Коханенко Л. Проблеми самогубства: погляди І. Сікорського та сучасні досліді. *Практична психологія та соціальна робота*. 2002. № 4. С. 49–51.
19. Лісова О. С. Психологія суїцидальної поведінки. Чернівці: АНТ Лтд, 2004. 233 с.
20. Логвиненко О. І. Врахування детермінантів професійної деформації працівників ОВС як фактор запобігання суїцидальним проявам. *Психологія суїцидальної поведінки: Діагностика, корекція, профілактика*. Київ: РВВ КІВС, 2000. С. 103–106.
21. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 100 с.
22. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с.
23. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 320 с.
24. Магдисюк Л. І., Павлова Б. В., Гнатойко І. Медико-психологічне консультування осіб з серцево-судинними захворюваннями. *Психологія: реальність і перспективи*: зб. наук. пр. / упоряд. Р. В. Павелків та ін. Рівне: РДГУ, 2020. Вип. 14. С. 144–149.
25. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 320 с.
26. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Психологія життєвих криз: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 292 с.
27. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Психологічне консультування: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.
28. Мазур О. Дитячі страхи: діагностика та корекція. *Психолог*. 2007. № 39. С. 15–18.
29. Максимова Н. Ю. Сімейне консультування: навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
30. Медведєв В. С. Самогубство як проблема юридичної психології. *Актуальні проблеми суїцидології*. Київ, 2002. Ч. 2. С. 121–126.

31. Медведєв В. С. Суїцид та професійна деформація працівників органів внутрішніх справ. *Психологія суїцидальної поведінки: Діагностика, корекція, профілактика*. Київ: РВВ КІВС, 2000. С. 62–65.
32. Мельник А. П., Магдисюк Л. І., Дучимінська Т. І. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 152 с.
33. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Київ: Каравела, 2015. 390 с
34. Миколайський М. В., Марусинець М. М. Клінічна психодіагностика: практикум: навч. посіб. Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2009. 279 с.
35. Морозов С. М. Психодіагностика. Тести. Методика та практика застосування. Київ: Главник, 2004. 221 с.
36. Мушкевич М. І. Психотерапія: навч. посіб. Луцьк: «Вежа», 2017. 474 с.
37. Осадько О. Ю. Технології психологічного консультування. Київ, 2005. 128 с.
38. Основи практичної психології / В. Панок та ін. 2-ге вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 536 с.
39. Основи психолого-управлінського консультування: навч. посіб. / за наук. ред. Л. М. Карамушки. Київ: МАУП, 2002. 136 с.
40. Патопсихологія суїцидальної поведінки / за ред. В. П. Москальця. Психологія суїциду. Київ, 2004. С. 145–209.
41. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб.: у 3 кн. / за заг. ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Главник, 2006. Кн. 2. 160 с.
42. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб.: у 3 кн. / за заг. ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Главник, 2006. Кн. 3. 144 с.
43. Психологічна допомога учасникам АТО та їх сім'ям: кол. моногр. / за заг. ред. М. Мушкевич. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 356 с.
44. Психологія екстремальності та психопрофілактика психічної травми й суїцидальних намірів: навч.-метод. посіб. / Л. І. Магдисюк та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 236 с.
45. Психологія життєвої кризи / за ред. Т. М. Титаренко. Київ: Агропромвидав України, 1998. 348 с.
46. Психотерапевтичний практикум. Вип. 1. Класичний психоаналіз / упор. З. С. Карпенко. Івано-Франківськ: Гостинець, 2004.

47. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз. Івано-Франківськ: Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.
48. Рябченко В. Психологічна консультація. Інформація про роботу з очною, заочною та дистанційною формами проведення. *Психолог*. 2007. Квіт. (№ 13/15). С. 71–73.
49. Серета Р., Легенька Ю. Соціально-психологічні аспекти суїцидальної поведінки. Методичні рекомендації. Рівне, 2010. 56 с.
50. Скребець В. О. Основи психодіагностики. Київ: Слово, 2003. 192 с.
51. Собченко О. М. Вплив психологічних засобів на пост травматичні розлади рятувальників в період реадaptaції. *Вісник. Київ. міжнар. ун-т*. Київ, 2006. С. 148–154.
52. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 144 с.
53. Титаренко Т. М. Кризове психологічне консультування. Київ: Главник, 2004. 96 с.
54. Тюптя, Л. Т., Іванова І. Б. Соціальна робота: теорія і практика: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2008. 574 с.
55. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молоді сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.
56. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Коширець В. В. Психологічне консультування: зміст, прийоми, технології. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.
57. Федоренко Р. П. Практикум з психологічного консультування: навчально-методичний посібник. Луцьк: «Вежа», 2005. 105 с.
58. Федоренко Р. П. Психологія молоді сім'ї та сімейна криза: монографія. Луцьк: «Вежа», 2007. 195с.
59. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 580 с.
60. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 520 с.
61. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 200 с.
62. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2004. 152 с.

63. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посіб. Київ: Професіонал. 2007. 544 с.
64. Hrytsiuk, I., Magdysyuk, L., Zamelyuk, M., Podoliak, I. Peculiarities of professional culture development in modern youth in Ukraine. *Youth Voice Journal*. Great Britain: 2021. Vol. 11. P. 1–19.
65. Mahdysiuk, L., Tryhub, H., Duchiminska, T., Kulchytska, A., & Zasiakina, L. (2020). Verbal Expression of Preparedness in Retirement Planning Interviews. *East European Journal of Psycholinguistics*, 7(2).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики
Центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

СИЛАБУС

Консультування клієнтів особливих категорій
(назва освітнього компонента)

Сертифікатний курс

Підвищення професійної компетентності

Напрямок: «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»

Луцьк – 2025

Силабус ОК «Консультування клієнтів особливих категорій»,
сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за
напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

Розробник:

Федоренко Р. П., кандидат психологічних наук, доцент кафедри
практичної психології та психодіагностики Волинського національ-
ного університету імені Лесі Українки.

Силабус освітніх компонентів сертифікатного курсу затвердже-
но на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики
(протокол № 8 від 22 січня 2025 р.).

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Федоренко Р. П., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс Підвищення професійної компетентності Напрямок «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 12 /0,4		Рік (термін)навчання – 3 місяці
		Семестр: протягом року
ІНДЗ: €		Лекції 4 год.
		Практичні 4 год. Лабораторні –
		Самостійна робота 4 год. Консультації –
Мова навчання – українська		Форма контролю: ІНДЗ

II. Інформація про викладача Федоренко Раїса Петрівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380506754066;

електронна адреса fedor.indira@gmail.com

Заняття згідно з розкладом, три сесії упродовж трьох місяців.

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Тематика освітнього компонента призначена для вивчення слухачами сертифікатного курсу специфіки надання психологічної допомоги різним категоріям клієнтів, особливостей організації й проведення консультативного процесу з ними; застосування спеціальних технік в консультативній роботі практичного психолога. Засвоєння знань із запропонованого курсу розширить практичні можливості слухачів – практичних психологів – у наданні професійної допомоги різним категоріям клієнтів.

Пререквізити: Вивчення освітнього компонента базується на відповідних курсах загального та професійного циклів підготовки попередніх років навчання: загальна психологія, основи практичної психології, психодіагностика, вікова психологія та психологічне консультування, а також освітнього компонента «Психологічне консультування: теоретичні та прикладні аспекти», передбаченого навчальним планом сертифікатного курсу.

Постреквізити: Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих; Методи психодіагностики в консультуванні; Психологічне консультування дітей; Особливості консультування підлітків.

Метою викладання освітнього компонента «Консультування клієнтів особливих категорій» є ознайомлення слухачів з особливостями надання професійної допомоги, специфікою психологічного консультування окремих категорій осіб, використання технік і процедур в процесі консультування, формування вмінь та навиків проведення консультативного процесу.

Предметом вивчення освітнього компонента є: розширення знань з організації й проведення консультативної роботи; психологічних основ надання практичної допомоги різним категоріям клієнтів; оволодіння основними навичками консультативного процесу.

Завданням освітнього компонента передбачається формування у слухачів сертифікатного курсу навичок проведення консультативного процесу в різних сферах, з різними категоріями клієнтів, опанування техніками проведення консультування.

IV. Результати навчання (Компетентності)

Слухачі курсу будуть компетентними у таких питаннях:
– Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		Усього	у тому числі					
			Лек.	Практ.	Лаб.	Консульт.	Сам. роб.	
Змістовий модуль 1. <i>Особливості надання консультативної допомоги клієнтам різних категорій</i>								
	Тема: Ведення консультативного процесу. Структура консультування.	2	11				1	
	Тема: Етика психологічного консультування та професійної взаємодії	2	11				1	
	Тема: Психологічна допомога клієнтам у кризових станах	2		1			1	
	Тема: Техніки кризового консультування	2	1	1				
	Тема: Психологія консультування осіб в особливих випадках	2	1	1				
	Тема: Психологія консультування окремих категорій клієнтів*	2		1			1	
	Разом за змістовим модулем	12	4	4			4	

VI. Практичні завдання

Практичне завдання № 1

**Тема: *Психологічна допомога різним категоріям клієнтів.
Техніки кризового консультування***

План

1. Специфіка консультування осіб із депресивними розладами.
2. Психологічна допомога особам із суїцидальними намірами.
3. Особливості роботи психолога з клієнтами у кризових станах.
4. Техніки кризового консультування
5. Діагностичні методи в консультативному процесі:
  - вербальні методики, особливості їх застосування;
  - проєктивні методи діагностики в консультуванні;
  - методи діагностики кризових станів особистості.

Практичне завдання № 2

Тема: *Психологія консультування окремих категорій клієнтів*

План

1. Особливості роботи психолога з клієнтами з розладами поведінки.
2. Надання психологічної допомоги жертвам сексуального насилля.
3. Специфіка консультування осіб з алкогольною залежністю.
4. Особливості роботи з клієнтами, які переживають втрату.
5. Діагностичні методи в консультативному процесі:
  - методики для діагностики особистісних особливостей;
  - методики для діагностики шлюбно-сімейних взаємин;
  - діагностика батьківсько-дитячих стосунків.

Рекомендована література

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
2. Васьківська С. В. Технологія консультування. Київ: Главник, 2005. 96 с.
3. Васьківська С. Психологічний запит клієнта. *Психолог.* 2007. № 4. С. 17–18.
4. Вашека, Т. В. Основи психологічної практики: навч. посіб. Київ: НАУ-друк, 2009. 200 с.
5. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Луцьк, Вежа-Друк, 2022. 360 с.

6. Морозов С. М. Психодіагностика. Тести. Методика та практика застосування. Київ: Главник, 2004. 221 с.
7. Осадько О.Ю. Технології психологічного консультування. Київ, 2005. 128 с.
8. Основи практичної психології / В. Панок та ін. 2-ге вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 536 с.
9. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молодшої сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.
10. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Коширець В. В. Психологічне консультування: зміст, прийоми, технології. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.
11. Федоренко Р. П. Практикум з психологічного консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: «Вежа», 2005. 105 с.
12. Федоренко Р. П. Психологія молодшої сім'ї та сімейна криза: монографія. Луцьк: «Вежа», 2007. 195 с.
13. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 620 с.
14. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 340 с.
15. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 520 с.
16. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К.І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 200 с.
17. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.
18. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: МАУП, 2004. 152 с.
19. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посіб. Київ: Професіонал. 2007. 544 с.

Методичні вказівки до проведення практичних занять з ОК «Консультування клієнтів особливих категорій»

Під час вивчення освітнього компонента «Консультування клієнтів особливих категорій» важливою формою навчання є практичні заняття,

які дають можливість значно розширити пізнання предмету шляхом ознайомлення з додатковою літературою та сформувані вміння і навички практичного застосування отриманих теоретичних знань шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Проведення практичних занять названої освітньої компоненти спрямоване на глибоке вивчення особливостей консультативної допомоги особливій категорії клієнтів, формування вмінь застосування різноманітних психологічних методів і методик, надання професійної консультативної допомоги, в процесі якої клієнт формує здатність вирішувати психологічні проблеми, що виникають у його житті.

Практичні заняття з навчального курсу «Консультування клієнтів особливих категорій» орієнтовані також на оволодіння слухачами сертифікатного курсу методами надання необхідної психологічної інформації клієнту, яка допомагає глибше усвідомити себе і своє соціальне оточення, налагодити з ним більш гармонійні стосунки (на наведених конкретних прикладах роботи психолога з клієнтом).

VII. Завдання для самостійного опрацювання

	Тема	К-сть годин
1	Тема: Правила й етика психологічного консультування	1
2	Тема: Процедура і техніки консультування. Нетестова психодіагностика в консультуванні	1
3	Тема: Специфіка індивідуального психологічного консультування. Психологія консультування осіб в особливих випадках	1
4	Тема: Особливості телефонного консультування. Консультування різних категорій клієнтів	1
	Всього	4

Методичні вказівки до проведення самостійної роботи слухачами сертифікатного курсу під час вивчення ОК «Консультування клієнтів особливих категорій»

Для успішного оволодіння матеріалами названого освітнього компонента передбачається також самостійна робота слухача зі спеціальною навчальною та науковою літературою, науковими статтями та діагностичним інструментарієм.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

При опануванні матеріалом ОК «Консультування клієнтів особливих категорій» самостійна робота слухачів включає:

- вивчення окремих питань, що не розглядаються у курсі лекцій;
- підготовку до практичних занять;
- відпрацювання окремих технік психологічного консультування (встановлення невербального контакту; техніка відображення почуттів; техніка зворотного зв'язку; освоєння директив як методу впливу; засвоєння техніки переказу як методу впливу у ситуації інтерв'ю; прийоми роботи з аутоагресією; прийоми пошуку альтернативних рішень);
- самостійний підбір та проведення діагностичних методик щодо виконання завдання з ІНДЗ;
- систематизацію вивченого матеріалу та підготовку до роботи з клієнтом, відповідно до індивідуального науково-дослідного завдання.

У процесі самостійної роботи слухачам надається методична допомога, а також здійснюється контроль та аналізуються її результати викладачем.

VIII. Види (форми) індивідуально-дослідних завдань

Індивідуальна науково-дослідна робота слухачів (ІНДЗ) передбачає оволодіння методами, формами, технологією надання первинної консультативної допомоги особам, які перебувають у певній кризовій ситуації; навичками психологічного консультування в роботі з різними категоріями клієнтів, відповідно до карти клієнта (Додаток 1).

IX. Форма підсумкового контролю

Контролем успішності навчання є *виконання ІНДЗ*.

X. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с.

2. Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. Консультативна психологія: підручник. Вінниця: Нілан, 2014. 484 с.
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
4. Васьківська С. В. Технологія консультування. Київ: Главник, 2005. 96 с.
5. Васьківська С. Психологічний запит клієнта. *Психолог*. 2007. № 4. С. 17–18.
6. Вашека, Т. В. Основи психологічної практики: навч. посіб. Київ: НАУ-друк, 2009. 200 с.
7. Гірник А. М. Тренінг комунікативних умінь. Київ, 1995.
8. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам / пер. з англ.. В. Хомика. Київ: Либідь, 2003. 520 с.
9. Гриценюк Л. Техніка «Я-висловлювання». *Психолог*. 2005. Лист. (№ 44). С. 17–20.
10. Диференційна діагностика неврозів: метод. рек. / В. В Кардаш, Н. І. Кардаш. Луцьк, 2000.
11. Карамушка Л. Основи психолого-управлінського консультування: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2002. 136 с.
12. Кісарчук З. Г., Єрмусевич О. І. Психологічна допомога сім'ї: Навч. посіб: У 3 кн. Київ: Главник, 2006. Кн. 1. 128 с.
13. Климчук В. О. Сучасне психологічне консультування та психотерапія: дискурс соціального конструкціонізму. *Практична психологія та соціальна робота*. 2013. № 2. С. 63–68.
14. Колесник А. Корекційні вправи на розвиток пам'яті та уваги. *Психологічна газ.* 2007. № 6. С. 21–27.
15. Комарова Н. М. Особливості консультативної роботи з сім'ями, які виховують біологічно нерідних дітей. *Соц. Працівник*. 2006. № 15. С. 14–31.
16. Комінко С. Б., Кучер Г. В. Кращі методи психодіагностики. Київ: Карт-бланш, 2005. 406 с.
17. Коростельов В. Управлінське консультування: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2003. 104 с.
18. Коханенко Л. Проблеми самогубства: погляди І. Сікорського та сучасні дослід. *Практична психологія та соціальна робота*. 2002. № 4. С. 49–51.
19. Лісова О. С. Психологія суїцидальної поведінки. Чернівці: АНТ Лтд, 2004. 233 с.

20. Логвиненко О. І. Врахування детермінантів професійної деформації працівників ОВС як фактор запобігання суїцидальним проявам. *Психологія суїцидальної поведінки: Діагностика, корекція, профілактика*. Київ: РВВ КІВС, 2000. С. 103–106.
21. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 100 с.
22. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с.
23. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 320 с.
24. Магдисюк Л. І., Павлова Б. В., Гнатойко І. Медико-психологічне консультування осіб з серцево-судинними захворюваннями. *Психологія: реальність і перспективи*: зб. наук. пр. / упоряд. Р. В. Павелків та ін. Рівне: РДГУ, 2020. Вип. 14. С. 144–149.
25. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 320 с.
26. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Психологія життєвих криз: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 292 с.
27. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Психологічне консультування: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.
28. Мазур О. Дитячі страхи: діагностика та корекція. *Психолог*. 2007. № 39. С. 15–18.
29. Максимова Н. Ю Сімейне консультування: навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
30. Медведєв В. С. Самогубство як проблема юридичної психології. *Актуальні проблеми суїцидології*. Київ, 2002. Ч. 2. С. 121–126.
31. Медведєв В. С. Суїцид та професійна деформація працівників органів внутрішніх справ. *Психологія суїцидальної поведінки: Діагностика, корекція, профілактика*. Київ: РВВ КІВС, 2000. С. 62–65.
32. Мельник А. П., Магдисюк Л. І., Дучимінська Т. І. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 152 с.
33. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Київ: Каравела, 2015. 390 с.
34. Миколайський М. В., Марусинець М. М. Клінічна психодіагностика: практикум: навч. посіб. Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2009. 279 с.

35. Морозов С. М. Психодіагностика. Тести. Методика та практика застосування. Київ: Главник, 2004. 221 с.
36. Мушкевич М. І. Психотерапія: навч. посіб. Луцьк: «Вежа», 2017. 474 с.
37. Осадько О. Ю. Технології психологічного консультування. Київ, 2005. 128 с.
38. Основи практичної психології / В. Панок та ін. 2-ге вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 536 с.
39. Основи психолого-управлінського консультування: навч. посіб. / за наук. ред. Л. М. Карамушки. Київ: МАУП, 2002. 136 с.
40. Патопсихологія суїцидальної поведінки / за ред. В. П. Москальця. Психологія суїциду. Київ, 2004. С. 145–209.
41. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб.: у 3 кн. / за заг. ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Главник, 2006. Кн. 2. 160 с.
42. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб.: у 3 кн. / за заг. ред. З. Г. Кісарчук. Київ: Главник, 2006. Кн. 3. 144 с.
43. Психологічна допомога учасникам АТО та їх сім'ям : кол. моногр. / за заг. ред. М. Мушкевич. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 356 с.
44. Психологія екстремальності та психопрофілактика психічної травми й суїцидальних намірів: навч.-метод. посіб. / Л. І. Магдисьюк та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 236 с.
45. Психологія життєвої кризи / за ред. Т. М. Титаренко. Київ: Агропромвидав України, 1998. 348 с.
46. Психотерапевтичний практикум. Випуск 1. Класичний психоаналіз / упор. З.С.Карпенко. Івано-Франківськ: Гостинець, 2004.
47. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз. Івано-Франківськ: Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.
48. Рябченко В. Психологічна консультація. Інформація про роботу з очною, заочною та дистанційною формами проведення. *Психолог.* 2007. Квіт. (№ 13/15). С. 71–73.
49. Серета Р., Легенька Ю. Соціально-психологічні аспекти суїцидальної поведінки. Методичні рекомендації. Рівне, 2010. 56 с.
50. Скребець В. О. Основи психодіагностики. Київ: Слово, 2003. 192 с.
51. Собченко О. М. Вплив психологічних засобів на пост травматичні розлади рятувальників в період реадаптації. *Вісник. Київ. міжнар. ун-т.* Київ, 2006. С. 148–154.

52. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 144 с.
53. Титаренко Т. М. Кризове психологічне консультування. Київ: Главник, 2004. 96 с.
54. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молодшої сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.
55. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Коширець В. В. Психологічне консультування: зміст, прийоми, технології. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.
56. Федоренко Р. П. Практикум з психологічного консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: «Вежа», 2005. 105 с.
57. Федоренко Р. П. Психологія молодшої сім'ї та сімейна криза: монографія. Луцьк: «Вежа», 2007. 195с.
58. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 580 с.
59. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 520 с.
60. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 200 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики
Центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

СИЛАБУС

Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих
(назва освітнього компонента)

Сертифікатний курс

Підвищення професійної компетентності

Напрямок: «Психологічне консультування клієнтів різних категорій»

Луцьк – 2025

Силабус ОК «Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих», сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування клієнтів різних категорій».

Розробник:

Магдисюк Л. І., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки

Силабус освітніх компонентів сертифікатного курсу затверджено на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 22 січня 2025 р.)

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Магдисюк Л. І., 2025 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс Підвищення професійної компетентності Напрямок «Психологічне консультування клієнтів різних категорій»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 12 /0,4		Рік (термін) навчання – 3 місяці
		Семестр: протягом року
		Лекції 4 год.
		Практичні 4 год.
		Лабораторні -
Самостійна робота 4 год.		
Консультації -		
Мова навчання – українська		Форма контролю: тестування

II. Інформація про викладача

Магдисюк Людмила Іванівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380665201640;

електронна адреса magdisyukl@ukr.net

Заняття згідно з розкладом, три сесії упродовж трьох місяців.

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Тематика навчальної дисципліни «Психотехнології в консультуванні дітей та дорослих» призначена для вивчення слухачами курсу теоретичних і практичних аспектів застосування професійних можливостей психолога, соціального працівника шляхом ознайомлення з різними психотехнологіями, методами арт-терапії, вміння розпізнавати індивідуально-психологічні особливості клієнта; здійснювати психотерапевтичну та консультативну роботу з використанням психотехнік та арттерапевтичних методів.

Пререквізити: загальна психологія, основи практичної психології, психологічне консультування, психотерапія.

Постреквізити: арт-терапія в роботі з дітьми та дорослими, сімейне консультування та терапія.

Мета і завдання освітнього компонента: викладання освітнього компонента передбачає ознайомлення слухачів з широким колом теоретико-методологічних питань та оволодіння практичними навиками щодо особливостей використання психотехнологій, методів арттерапії, їх метою, основними завданнями та предметом вивчення, ознайомлення з терапевтичним потенціалом зображувального мистецтва у лікувально-реабілітаційній роботі та при психологічній корекції в роботі практичного психолога з дітьми та дорослими. Завдання курсу полягає у вивченні сутності психологічної допомоги психотехнологіями, методами арттерапії, вивчення умов та ситуації, які передбачають застосування методів арттерапії в практиці психологічного консультування в роботі з дітьми та дорослими.

IV. Результати навчання (Компетентності)

Студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.

- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2 (види роботи відповідно до навчального плану).

Таблиця 2

№ з/п	Тема	Вид роботи	Кількість годин
1	Сучасні інтегративні психотехнології в діяльності психолога. Теоретико-методологічні основи застосування методів арттерапії.	Лекції	4
2	Основні форми арттерапевтичної роботи. Використання арттехнік в практиці	Практичні	4
3		Самостійна робота	4
4		Разом	12

VI. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота

1. Психотехнології розвитку цільової спрямованості особистості підлітків у процесі туристичної діяльності.
2. Психотехнології дослідження образу сім'ї у різних культурах.
3. Психотехнології забезпечення розвитку моральності особистості.
4. Психотехнології конструювання психологічного простору особистості.
5. Психотехнології особистісної безпеки.
6. Психологічні технології розвитку суверенності особистості.
7. Психологічні технології розвитку фінансової грамотності школяра.
8. Психологічні технології розвитку економічної культури особистості.
9. Теоретико-методологічні засади тренінгових технологій.

10. Психотехнології конструювання сприятливої соціальної ситуації клієнта за наступними вимірами: психологічним, соціально-психологічним, духовним.
11. Психотехнології розвитку підприємливості особистості.
12. Психологічні технології управління інноваціями.
13. Психологічні технології захисту від маніпулятивних впливів.
14. Психотехнології розкриття ресурсів особистості.
15. Психотехнології прийняття самостійних рішень.
16. Психотехнології економічної соціалізації сучасної молоді.
17. Психотехнології медіації.

VII. Форма підсумкового контролю

Контролем успішності навчання є *тестування*.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Антонюк А., Магдисюк Л., Сойко О. Психотехнології та прийоми клієнт-центрованої терапії у роботі з дітьми. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 7–11.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с.
3. Голюк О. Ціннісні орієнтації батьків як основа забезпечення гармонійного буття дитини у сім'ї. *Імідж сучасного педагога*. 2015. С. 41–44.
4. Грицюк І. М., Магдисюк Л. І. Дослідницькі методи в різних галузях практичної психології: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 248 с.
5. Дем'янчук Д., Магдисюк Л. Казкотерапія як засіб профілактики та корекції психологічних проблем підлітків. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 31–34.
6. Замелюк М. І., Магдисюк Л. І. «Дари» Фребеля: психолого-педагогічний аспект. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*. № 2 (22). Рівне: РВЦ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2019. С. 74–82.

7. Замелюк М. І., Магдисюк Л. І., Ольхова Н. В. Арт-терапія як засіб творчої самореалізація особистості. *Психологія: реальність і перспективи*. Рівне: РДГУ, 2018. С. 50–57.
8. Замелюк М., Магдисюк Л., Беспарточна О. Ігрові технології: теорія та практика. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 12 (14). С. 285–297.
9. Лазарєв М. Основи педагогічної творчості. Суми: ВВП «Мрія»-ЛТД, 1995. 212 с.
10. Лесик М., Магдисюк Л. Казкотерапія як метод подолання проявів дезадаптації у дітей молодшого шкільного віку. *Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості*. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. С. 85–88.
11. Луців-Шумська Н., Магдисюк Л. І. Арттерапія як засіб психологічної допомоги молодшим школярам. *Збірник матеріалів V Всеукр. студент. наук.-практ. онлайн-конференції*. Луцьк: Волиньполіграф., 2021. С. 195–196.
12. Магдисюк Л. І. В. Мистецтво арт-терапії у роботі з дітьми дошкільного віку. *Науковий Вісник МДУ. Серія «Педагогіка та психологія»*. 2021. Т. 7, № 2. С. 1–7.
13. Магдисюк Л. І. Діагностика та корекція якості життя особистості методами арттерапії (колаж). *Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka* №61 (11/2020): Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour». 2020. S. 54–56.
14. Магдисюк Л. І. Методичні рекомендації до курсу «Арттерапія в роботі з дітьми та дорослими». Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 24 с.
15. Магдисюк Л. І. Методичні рекомендації до курсу «Психотехнології в роботі з дітьми та дорослими». Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 32 с.
16. Магдисюк Л. І. Психологічна корекція особистісної сфери підлітків та молоді. *Освіта та розвиток обдарованої особистості: щоквартальний науково-методичний журнал*. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. № 2 (73), II квартал. С. 64–72.
17. Магдисюк Л. І. Психологічні технології та сучасні технології навчання в роботі психолога, педагога з обдарованими дітьми. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя: КПУ. 2021. № 76. Т. 1. С. 120–130.
18. Магдисюк Л. І., Замелюк М. І. Арттерапія в роботі з обдарованими дітьми: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 192 с.

19. Магдисюк Л. І., Прокопюк І. А. Арт-терапія як засіб розвитку творчого потенціалу в юнацькому віці. *Актуальні проблеми реалізації адаптаційного потенціалу особистості в сучасних умовах життєдіяльності*. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С. 96–99.
20. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П., Замелюк М. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 152 с.
21. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П., Замелюк М. І. Технології казкотерапії у практиці психологічного консультування дітей та дорослих: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 216 с.
22. Магдисюк Л., Андросюк Л. Теоретико-методологічний аналіз особливостей розвитку емоційного інтелекту у молодших школярів засобами ігрових технологій. *Перспективи та інновації науки*. 2022. Вип. 10(15). С. 495–503.
23. Магдисюк Л., Замелюк М., Димарчук Н. Психокорекція порушень емоційних станів дітей молодшого шкільного віку засобами арт-терапії. *Психологічні студії*. Видавничий дім «Гельветика», 2023. № 4. С. 35–42.
24. Магдисюк Л., Хлівна О., Дучимінська Т. Арттерапевтичний підхід в роботі практичного психолога зі страхом майбутнього в осіб похилого віку. *Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії: міжнародна колективна моногр.* Переяслав: Домбровська Я. М., 2020. С. 160–173.
25. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності та написання курсових робіт (проектів) здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Практична психологія» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти / Л. І. Магдисюк та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 24 с.
26. Москалець В. П. Основний психологічний зміст та розвивально-особистісний потенціал ігрової діяльності. *Практична психологія та соціальна робота*. 2009. № 10. С. 1–10.
27. Назарець А., Магдисюк Л. Нейрографіка як інноваційний метод арттерапії трансформації особистості. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. С. 102–105.
28. Неділько І. М., Хомярчук А.П., Магдисюк Л.І. Інноваційне освітнє середовище: теоретичний аспект. *Перспективи та інновації науки. Електронний журнал*. № 6 (11), 2022. С. 278–288.

29. Нерода Д., Магдисюк Л. Вплив мультфільмів на внутрішню організацію міжособистісних відносин молодшої сім'ї. *Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості*. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 179-183.
30. Олійник І. В. Арт-терапія як одна з інноваційних психолого-педагогічних технологій у професійній діяльності соціальних працівників. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 61.
31. Zamelyuk M. Mahdysiuk L. The Mastery of Art Therapy in Working with Preschool Children. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University*. Series «Pedagogy and Psychology». 2021. Vol. 7, № 2. P. 79–85.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Методи психодіагностики в консультуванні

Сертифікатний курс
Підвищення професійної компетентності

Напрямок: «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»

Луцьк – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Методи психодіагностики у консультуванні», сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

Розробник:

Дучимінська Т. І., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 22 січня 2025 р.)

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Дучимінська Т. І., 2025 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс	Нормативна
Кількість год/кредитів 8/0,25	Підвищення професійної компетентності	Рік (термін) навчання – 3 місяці
ІНДЗ – немає		Семестр: протягом року
Мова навчання – українська	Напрямок «Сімейна психологія та психотерапія»	Лекції – 2 год.
		Практичні – 4 год.
		Лабораторні – Самостійна робота – 2
		Консультації
		Форма контролю: тестування

II. Інформація про викладача

ППП: Дучимінська Тамара Іванівна

Науковий ступінь: кандидат психологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380509676658;

електронна адреса toma_duchiminska@ukr.net

Дні занять згідно з розкладом.

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Навчальна дисципліна «Методи психодіагностики у консультиванні», як необхідна складова підвищення професійної компетентності за напрямом « Психологічне консультивання різних категорій клієнтів», є однією з форм практичного застосування професійних можливостей психолога шляхом ознайомлення слухачів з прикладними аспектами сімейного консультивання; розширення діагностичного інструментарію в роботі з сімейними парами, побудові батьківсько-дитячих взаємин, вмінні самостійного застосування психодіагностичних методик та психотерапевтичних практик при вирішенні складних практичних завдань.

Пререквізити: Вивчення дисципліни базується на дисциплінах загального та професійного циклів підготовки попередніх років навчання за різними гуманітарними спеціальностями.

Постреквізити: сімейна психотерапія; арт-терапія в сімейній психології; діагностичні методи в консультивативній роботі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є механізми, способи і прийоми професійного надання психологічної допомоги сім'ям з метою розв'язання проблем, звільнення від психосоматичних симптомів або актуалізації резервів особистісного зростання.

Мета викладання навчальної дисципліни: надати слухачам практичні знання з використання психодіагностичного інструментарію в сімейному консультиванні, розуміння особливостей роботи практичного психолога з формування готовності молоді до подружнього життя та специфіки діяльності психолога з сім'ями, що потребують допомоги; дослідження індивідуальності подружжя, діагностика подружньої адаптації, дослідження сімейного дозвілля, інтересів та цінностей, удосконалення практичних навичок ведення психоконсультивативної діяльності.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: діагностичні методи в індивідуальній і груповій роботі психолога у функціонуванні та розвитку шлюбно-сімейних взаємин.

Основними завданнями дисципліни є: дати слухачам знання про процес функціонування сім'ї, показати цілісність особистості,

взаємоузгодженість усіх її структурних компонентів, вплив батьків на розвиток дитини, батьківсько-дитячі взаємини, особливості сімейних конфліктів; навчити користуватись діагностичним інструментарієм при вивченні особливостей функціонування сім'ї та її проблемних зон, знати можливості та відмінності діагностичних методик в індивідуальній і груповій роботі, вміти застосовувати відповідні методики в консультативній роботі, які забезпечували б кваліфіковане професійне розв'язання завдань психологічного консультування.

IV. Результати навчання (Компетентності)

Слухачі будуть компетентними у таких питаннях:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Лаборат	Сам.роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади методів психодіагностики						
Тема 1. Діагностичні методи в індивідуальній і груповій роботі. Можливості та відмінності діагностичних методик в індивідуальній і груповій роботі. Оперативна сімейна діагностика. Проективні методики в консультативній роботі	4	2	2			

1	2	3	4	5	6	7
Тема 2. Оцінка окремих феноменів подружніх взаємин Дослідження індивідуальності подружжя. Діагностика подружньої адаптації. Дослідження сімейного дозвілля, інтересів та цінностей. Особливості складання психограми шлюбу.	2				2	
Тема 3. Діагностика батьківсько-дитячих взаємин Дослідження впливу батьків на розвиток дитини. Опитувальники, як використовуються у роботі психолога з дітьми. Методики діагностики для батьків. Діагностична робота у діаді «батько-дитина». Проективні методики для діагностики батьківсько-дитячих взаємин.	2		2			
Разом	8	2	4		2	

VI. Рекомендована література

1. Агаєв Н. А., Кокун О. М., Пішко І. О. [та ін.]. Збірник методик для діагностики негативних психічних станів військовослужбовців: метод. посіб. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. 234 с.
2. Галян І. М. Психодіагностика: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2009. 464 с.
3. Дучимінська Т. І., Малімон Л. Я. Подолання особистісної безпорадності студентів у навчальній діяльності: навч.-метод. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 164 с.
4. Комінко С. Б., Кучер В. Г. Кращі методи психодіагностики. Київ: Карт-бланш, 2005. 200 с.

5. Корольчук М. С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навч. посіб. для студентів внз. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 400 с.
6. Кондратенко Л. Грамотне застосування психодіагностичних методик. *Психолог*. 2007. Січ. (№ 1). С. 18–26.
7. Коцан І. Я., Ложкін Г. В., Мушкевич М. І. Психологія здоров'я людини. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 352 с.
8. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики. Київ: Університетська кн., 2009. 250 с.
9. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом. Дніпропетровськ: Вид-во ДНУ, 2012. 448 с.
10. Скребець В. О. Основи психодіагностики. Київ: Слово, 2003. 120 с.
11. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 144 с.
12. Чала Ю. М., Шахрайчук А. М. Психодіагностика: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ДІТЕЙ

Сертифікатний курс
Підвищення професійної компетентності
Напрямок: «Психологічне консультування різних категорій
клієнтів»

Луцьк – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Психологічне консультування дітей», сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

Розробник:

Грицюк І. М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 22 січня 2025 р.).

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Грицюк І. М., 2025 р.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс Підвищення професійної компетентності	Нормативна
Кількість год/кредитів 10/0,3		Рік (термін) навчання – 3 місяці
ІНДЗ – немає		Семестр: протягом року
		Лекції – 4 год.
		Практичні – 4 год. Лабораторні –
		Самостійна робота – 2 год Консультації
Мова навчання – українська	Форма контролю: тестування	

II. Інформація про викладача

ППП Грицюк Ірина Михайлівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380505392867;

електронна адреса hrytsiuk_ira@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Навчальна дисципліна «Психологічне консультування дітей», як необхідна складова підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів». Це особистісно орієнтований напрямок, який спирається на вивчення особистого розвитку дитини і сприяння йому, а також на нейтралізацію несприятливих чинників середовища, що його гальмують або пригнічують. Дана дисципліна знайомить слухачів з методиками корективних та психотерапевтичних впливів в процесі консультування, які відповідають психічному розвитку дитини.

Пререквізити: Вивчення дисципліни базується на дисциплінах загального та професійного циклів підготовки попередніх років навчання за різними гуманітарними спеціальностями.

Постреквізити: сімейна психотерапія; арт-терапія в сімейній психології; діагностичні методи в консультативній роботі з дітьми; групова, ігрова психотерапія тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фактори та закономірності психічного розвитку дитини на різних вікових етапах, розуміння закономірностей переходу від одного вікового етапу до іншого. А також методи корекційного, психотерапевтичного впливу на поведінку, емоції, почуття дитини. Вміння працювати з батьками та іншими членами сім'ї задля формування безпечного середовища, зменшення рівня напруги, а також для підтримки дитини і близьких осіб, які цього потребують.

Мета викладання навчальної дисципліни: дати слухачам основи знань з консультативної роботи з дітьми, розкрити особливостей роботи практичного психолога з такою категорією осіб, як діти різного віку. Розуміння змісту та особливостей дитячого віку. Навчити свідомо та вміло використовувати принципи консультативної роботи та володіти особливостями практичного застосування знань.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: психологічні основи консультування дітей різного віку; особливості подолання психологічних особливостей дітей кожного вікового періоду, з врахуванням сімейної обстановки та загальних умов розвитку.

Основними завданнями дисципліни є: дати слухачам знання про унікальність кожного вікового етапу від народження до вступу дитини до школи, з'ясування тенденцій, закономірностей психічного розвитку дитини; знання розумових, вольових і емоційних якостей, здібностей та інтересів різновікових груп; знання що стосуються побудови консульта-

тивного заняття, методів впливу на дитину, способів розвитку та вмінні зосереджуватись не лише на недоліках, а й на позитивних психічних якостях дітей; консультування батьків та інших членів сім'ї, що дозволить побачити і подолати причини, які породжують у дітей труднощі.

IV. Результати навчання (Компетентності) компетентними у таких питаннях:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Всього	Лек.	Практ.	Лабор.	Само- стійна робота
Змістовий модуль 1. Консультативний процес у роботі з дітьми різного віку					
Тема 1. Дитина в сім'ї – сім'я всередині дитини (інтеграція індивідуальності та сімейна терапія)	4	2			2
Тема 2. Застосування методів арттерапії на діагностичному та корекційному етапі консультативної роботи з дітьми	2		2		
Тема 3. Організація консультативної взаємодії. Техніки з'ясування інформації в психологічному консультуванні дітей	4	2	2		
Всього	10	4	4		2

VI. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1	Методи вивчення дитячої психології. Трансверсальна стратегія, логіюдна стратегія та експериментально-генетична. Бесіда в дитячому консультуванні. Аналіз продуктів діяльності в дитячій психології
Тема 2	Роль біологічних і соціальних чинників у психічному розвитку. Основні концепції психічного розвитку дитини. Спадкові особливості і вроджені властивості організму як передумови психічного розвитку дитини. Вплив соціальних умов життя на психічний розвиток дитини. Основні закономірності психічного розвитку. Засади періодизації психічного розвитку дітей. Вікові кризи.
Тема 3	Феномен соціального відторгнення: психологічна робота з дитиною. Особливості консультативної роботи з дітьми, з якими не дружать.
Тема 4	Діти та розлучення батьків. Метафори та настільні ігри в консультуванні. Книги та медіа
Тема 5	Засоби впливу на клієнта. Терапевтичний аспект роботи з дітьми. Техніки трансформації в психологічному консультуванні. Маєвтика або Сократичний діалог.
Тема 6	Позиції віддзеркалення. Директиви. Актуалізація ресурсів. Рефреймінг. Рефлексивне слухання. Заохочення до мовлення. Мікронавички з'ясування та уточнення інформації. Терапевтична метафора в консультуванні дітей

XI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Авраменко М. Л. Використання методів арт-терапії в реабілітації людей з проблемами психічного здоров'я». Київ: Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів. 2008. 55 с.
2. Блінов О. А. Метафоричні асоціативні карти як сучасний метод психологічної хірургії. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2015. Т. 2. № 4 (29). С. 5–9.
3. Блінов О. А. Психологія бойового стресу: дис. ... доктора психол. наук: 19.00.04. медична психологія. Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2020. 660 с.
4. Блінов О. А., Шопіна М. О. Метафоричні асоціативні карти як творчий інтегративний ресурс стресостійкості особистості. Київ: Талком, 2016. 123 с.

5. Боровицька О. Феномен творчої уяви в епістемологічній психології творчості (філософсько-психологічне прочитання). *Актуальні проблеми психології*. 2019. Т. XII. Вип. 26. С. 45–58.
6. Бриль М. М. Метафоричні асоціативні карти як інструмент у психології професійного визначення. *Актуальні проблеми психології*. 2019. Том I. Вип. 52. С. 69–76.
7. Бушай І. М. Психологічні особливості розвитку образу світу школярів. Чернігів: Державне підприємство Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2007.
8. Васьківська С. В. Технологія консультування. Київ: Главник, 2005.
9. Вознесенська О.І. Особливості арттерапії як методу. *Психолог*. 2005. № 10. С. 5–8.
10. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
11. Максименко С., Максименко К., Главник О. Емоційний розвиток дитини. Київ: Мікрос-СВС, 2003.
12. Титаренко Т.М. Життєві кризи: технології консультування. Перша частина. Київ: Главник, 2007.
13. Три ефективні методики арт-терапії в боротьбі зі стресом. URL: <https://regional-lyceum.zt.ua/home/psykholohichna-sluzhba/97-tri-efektivn-metodiki-art-terap-ji-v-borot-b-z-stresom.html> (дата звернення: 31 березня 2023 року).
14. Напрямки арт-терапії у роботі зі стресом. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/0100afoe-15d2.docx.html> (дата звернення: 31 березня 2023 року).
15. Як арт-терапія допоможе впоратися зі стресом? Корисні вправи для дітей та дорослих. URL: <https://bit.ua/2020/03/art-therapy/> (дата звернення: 31 березня 2023 року).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра практичної психології та психодіагностики
Центр сімейної психології «Щаслива сім'я»

СИЛАБУС

Особливості консультуванні підлітків
(назва освітнього компонента)

Сертифікатний курс
Підвищення професійної компетентності
Напрямок: «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»

Луцьк – 2025

Силабус ОК «Особливості консультування підлітків», сертифікатний курс з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

Розробник:

Магдисюк Л. І., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Силабус освітніх компонентів сертифікатного курсу затверджено на засіданні кафедри практичної психології та психодіагностики (протокол № 8 від 22 січня 2025 р.).

Завідувач кафедри:

Людмила МАГДИСЮК

© Магдисюк Л. І., 2025 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Сертифікатний курс Підвищення професійної компетентності Напрямок «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»	Нормативна
Кількість годин/кредитів 10 /		Рік (термін) навчання – 3 місяці
		Семестр: протягом року
		Лекції 4 год.
		Практичні 4 год.
		Лабораторні –
		Самостійна робота 2 год.
Консультації -		
Мова навчання – українська	Форма контролю: тестування	

II. Інформація про викладача

Магдисюк Людмила Іванівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри практичної психології та психодіагностики

Контактна інформація: мобільний телефон +380665201640;

електронна адреса magdisyukl@ukr.net

Заняття згідно з розкладом, три сесії упродовж трьох місяців.

Консультації з навчального курсу проводяться протягом усього періоду навчання, за узгодженістю з викладачем.

III. Опис дисципліни

Анотація. Тематика навчальної дисципліни «Особливості консультування підлітків» призначена для вивчення слухачами курсу теоретичних і практичних аспектів особливостей розвитку та функціонування особистості в підлітковому віці, застосування професійних можливостей психолога-консультанта шляхом ознайомлення з різними методами, техніками консультативного процесу, вміння розпізнавати індивідуально-психологічні особливості клієнта-підлітка; здійснювати психотерапевтичну та консультативну роботу.

Пререквізити: загальна психологія, вікова психологія, основи психологічного консультування, психотерапія.

Постреквізити: сімейне консультування та терапія.

Мета і завдання освітнього компонента: викладання освітнього компонента передбачає ознайомлення слухачів з широким колом теоретико-методологічних питань та оволодіння практичними навиками щодо особливостей використання психологічного консультування підлітків, формування системи наукових знань в галузі теорії і практики напрямків психологічного консультування, оволодіння категоріальним апаратом психології консультування на базі ґрунтовного знайомства з основною психологічною літературою, формування вмінь та навиків проведення консультативного процесу.

IV. Результати навчання (Компетентності)

Студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність, відповідно до запиту.
- Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та розвитку.

V. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 2 (види роботи відповідно до навчального плану).

Таблиця 2

№ з/п	Тема	Вид роботи	Кількість годин
1	Особистість консультанта та консультування. Підготовка консультанта до роботи. Специфіка індивідуального психологічного консультування підлітків.	Лекції	4
2	Процедура і техніки консультування підлітків.	Практичні	4
3	Сутність консультативного процесу: практичний аспект	Самостійна робота	2
Разом			10

VI. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота

1. Сутність консультативного процесу: практичний аспект.
2. Структура й етапи консультування.
3. Особистість консультанта та консультування.
4. Підготовка консультанта до роботи.
5. Процедура і техніки консультування підлітків.
6. Особливості телефонного консультування підлітків.
7. Специфіка телефонного консультування клієнтів-підлітків.
8. Правила й етика психологічного консультування.

VII. Форма підсумкового контролю

Контролем успішності навчання є *тестування*.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля. 2004. 256 с.
2. Грицюк І. М., Магдисюк Л. І. Психологічний супровід та консультування сім'ї, яка виховує дитину з порушеннями розвитку (си-

- стемний підхід). *Перспективи та інновації науки. Електронний журнал*. 2022.
3. Засекіна Л. В., Магдисюк Л. І. Психологічна готовність особистості до виходу на пенсію: моногр. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 290 с.
  4. Магдисюк Л. І. Діагностика психологічної готовності до виходу на пенсію осіб пізньої зрілості. *Наука і освіта*. 2016. № 2–3. С. 144–149.
  5. Магдисюк Л. І. Методичні рекомендації до курсу «Психологічне консультування». Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 40 с.
  6. Магдисюк Л. І. Основи психоконсультації та психокорекції: методичні рекомендації до курсів «Основи психоконсультації та психокорекції», «Основи психокорекції та психодіагностики», «Судова психологія». Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 35 с.
  7. Магдисюк Л. І. Основи психоконсультації та психокорекції: програма нормативної навчальної дисципліни. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 12 с.
  8. Магдисюк Л. І. Особливості шлюбно-сімейних стосунків у залежності від подружнього стажу: діагностика та консультування: монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 188 с.
  9. Магдисюк Л. І. Психологічне консультування підлітків із девіантною поведінкою: теоретичний та практичний аспект. *Virtus: Scientific Journal*. № 50, 2021. S. 45–48.
  10. Магдисюк Л. І., Головій І. І. Надання психологічної допомоги, спрямованої на покращення міжособистісного спілкування осіб пізньої зрілості та їх сімей. *Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka*. № 51 (01/2020): Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour». 2020. S. 100–103.
  11. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Методичні рекомендації до курсу «Патопсихологія (лабораторні роботи)». Луцьк: Вежа-Друк, 2025. 104 с.
  12. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 100 с.
  13. Магдисюк Л. І., Павлова Б. Б. Особливості психологічного консультування підлітків із девіантною поведінкою. *Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka* № 51 (01/2020): Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour». 2020. S. 57–59.

14. Магдисюк Л. І., Павлова Б. В., Гнатоюко І. В. Медико-психологічне консультування осіб з серцево-судинними захворюваннями. *Психологія: реальність і перспективи*. Рівне: РДГУ, 2020. С. 144–149.
15. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с.
16. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 320 с.
17. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 320 с.
18. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Психологія життєвих криз: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 292 с.
19. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П., Замелюк М. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 152 с.
20. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П., Замелюк М. І. Технології казкотерапії у практиці психологічного консультування дітей та дорослих: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 216 с.
21. Магдисюк Л., Замелюк М., Безпарточна О., Борбич Н. Психологічна допомога дитині та сім'ї: практикум. навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 280 с.
22. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.
23. Максименко С. Д., та ін. Медична психологія: підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 520 с.
24. Мельник А. П., Магдисюк Л. І., Дучимінська Т. І. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 152 с.
25. Програма сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Практична психологія у сфері професійного та сімейного консультування». Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 96 с.
26. Сила дихання: психологічні засоби відновлення: навч.-метод. посіб. / Л. І. Магдисюк та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 120 с.
27. Федоренко Р. П., Грицюк І. М., Магдисюк Л. І. Психологія сімейних взаємин: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 344 с.
28. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молоді сім'ї: монографія. Вид. 2-ге, доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с.

29. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2007. 544 с.
30. Шафран Д., Магдисюк Л. Психологічна готовність військовослужбовців до виходу на пенсію. *Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості*. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. С. 162–164.
31. Шкарлатюк К. І., Магдисюк Л. І., Сойко О. В. Казкотерапія як метод психологічної допомоги: методичні рекомендації до курсів «Психотерапія», «Позитивна психотерапія» та «Арттерапія». Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 48 с.
32. Шкарлатюк К. І., Федоренко Р. П., Магдисюк Л. І. Дизайн психологічного дослідження: організація та проведення практики практичних психологів: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 332 с.
33. Mahdysiuk, L., Tryhub, H., Duchiminska, T., Kulchytska, A., & Zasiiekina, L. (2020). Verbal Expression of Preparedness in Retirement Planning Interviews. *East European Journal of Psycholinguistics*, 7(2).

СЛОВНИК НАЙБІЛЬШ УЖИВАНИХ ТЕРМІНІВ

Активна роль (психолога, клієнта) у психологічному консультуванні (у корекційній роботі) – ініціативні, активні дії, які здійснює психолог-консультант чи клієнт у ході проведення психологічного консультування чи психокорекційної роботи. Ці дії розраховані на те, щоб якомога легше та швидше досягнути поставленої мети.

Альтернативні способи поведінки клієнта – різні, нерідко протилежні, способи поведінки клієнта, пов'язані з практичним вирішенням його проблеми.

Базисна мотивація діяльності (поведінки) клієнта – власні інтереси та потреби клієнта, спираючись на які, можна мотивувати, стимулювати його до досягнення поставленої мети, до практичного виконання психотерапевтичних рекомендацій, отриманих у ході проведення психологічного консультування.

Безоцінкове ставлення психолога-консультанта до клієнта – відмова психолога-консультанта від оцінювання особистості чи поведінки клієнта в термінах «добре» чи «погано»; налаштованість психолога-консультанта на краще розуміння клієнта як особистості, прийняття його такою людиною, якою він є.

Вербальна підтримка клієнта – спосіб мовного стимулювання клієнта до активного співробітництва з психологом-консультантом під час проведення психологічної консультації; використання психологом-консультантом різних слів та виразів для того, щоб зняти психологічну напругу клієнта, особливо на стадії проведення сповіді.

Вивчення особистості клієнта – психодіагностичне обстеження психологом-консультантом клієнта як особистості для вияву тих індивідуальних його особливостей, які бажано знати для більш глибокого розуміння проблеми, з якою клієнт звернувся в психологічну консультацію. Вивчення особистості клієнта потрібне також для того, щоб довести до свідомості клієнта суть його проблеми і знайти найбільш ефективні способи її вирішення за активної участі самого клієнта.

Види психологічного консультування – різновиди психологічного консультування, виділені за характером проблем, що вирішуються в них, наприклад: інтимно-особистісне, сімейне, психолого-педагогічне, ділове.

Випадки психологічного консультування – ситуації, що виникають у практиці роботи психологічної консультації або психолога-

консультанта; проблеми в житті клієнта, з приводу яких він звертається в психологічну консультацію за допомогою.

Відзеркалювання – один із прийомів проведення психологічного консультування, який найчастіше використовується на стадії сповіді. Прийом відзеркалювання полягає у свідомому повторюванні психологом-консультантом рухів клієнта, його висловів разом із тією інтонацією, з якою вони вимовляються самим клієнтом, а також його пози, жестів та міміки.

Відкритість психолога-консультанта клієнтові – готовність і здатність психолога-консультанта бути відкритою і відвертою для клієнта людиною, яка щиро і відверто обговорює з ним усі питання, які виникають у процесі проведення психологічного консультування.

Внутрішні ознаки результативності психологічної консультації – помітні позитивні зміни в психіці та поведінці клієнта, які відбулися в результаті проведення психологічного консультування.

Вторинні (другорядні) психологічні проблеми сім'ї – внутрішньосімейні проблеми, які виникають через інші, не вирішені проблеми, і які самі не можуть бути успішно вирішені без урегулювання перших, основних проблем сім'ї.

Діагностичний етап психологічного консультування – третій етап психологічного консультування, під час якого клієнт розповідає психологові-консультантові про свою проблему, а психолог-консультант уважно слухає його, обговорює, уточнює з ним проблему, ставить її психологічний діагноз, а також, за потреби, проводить психодіагностичне обстеження самого клієнта.

Діловий підхід до психологічного консультування – підхід, відповідно до якого ще до початку проведення психологічної консультації з клієнтом проговорюють й узгоджують умови проведення консультації: час, місце, очікувані результати, витрати та інші питання.

Добррозичливість психолога-консультанта до клієнта – безумовно добре, доброзичливе, позитивне ставлення психолога-консультанта до клієнта.

Довгострокова тривала перспектива в психологічному консультуванні – те, що відбувається в довготривалій період, від декількох місяців до декількох років, позитивні зміни в психології та поведінці клієнта, які виникають після завершення психологічної консультації завдяки виконанню клієнтом отриманих у ній практичних рекомендацій.

Довіра психолога-консультанта до клієнта – готовність і здатність психолога-консультанта довіряти клієнтові в усьому; віра

психолога-консультанта у можливість клієнта самотійно справлятися зі своєю проблемою.

Емоційна підтримка клієнта – емоційно забарвлені слова і практичні дії психолога-консультанта, у яких проявляється відкрита, зацікавлена емоційна підтримка психологом-консультантом того, що говорить, робить або збирається зробити клієнт.

Емпатія (психолога-консультанта до клієнта) – особливе почуття, завдяки якому психолог-консультант може ніби зсередини розуміти психологію клієнта, проникати в його внутрішній, психологічний світ, краще і глибше пізнавати особистість клієнта і його стан.

Етапи психологічного консультування – послідовні кроки у проведенні психологічного консультування, розраховані на досягнення окремо взятих цілей консультування, які ставляться в його процесі. До етапів психологічного консультування належать, зокрема настрої клієнта на сповідь, вислуховування психологом-консультантом сповіді клієнта, прояснення суті проблеми клієнта, пошук і формулювання рекомендацій з її практичного вирішення.

Завдання психологічного консультування – питання, які можна вирішити в процесі проведення психологічного консультування, його цілі і кінцеві результати.

Зовнішні ознаки результативності психологічного консультування – помітні позитивні зміни в поведінці клієнта, які відбуваються в результаті проведення психологічного консультування.

Інтерперсональні якості особистості психолога-консультанта – сукупність психологічних рис характеру консультанта, що проявляються в його особистому спілкуванні з клієнтом.

Інтимно-особистісне психологічне консультування – психологічне консультування, яке проводиться у зв'язку з інтимно-особистісними проблемами клієнта, таких, про які він переважно говорить тільки з досить близькими людьми за довірливих взаємин із ними.

Картотека клієнтів у психологічній консультації – спеціальна картотека, яку складають для службового використання у психологічній консультації, до неї вносять такі відомості про клієнта: хто він, коли і з якого приводу звернувся в консультацію, хто проводив консультування, якою виявилася проблема клієнта, які рекомендації щодо її вирішення були запропоновані, яка ефективність виконання клієнтом відповідних практичних рекомендацій та інші дані.

Клієнт – людина, яка звернулася у психологічну консультацію за допомогою до професійного психолога для вирішення певної проблеми.

Кодекс професійної етики практичного психолога – пакет основних законів, положень, правил, які практичний психолог, у тому числі психолог-консультант, повинен неухильно дотримуватися, працюючи з людьми. Кодекс професійної етики практичного психолога приймає професійне товариство психологів і діє в рамках цього товариства.

Комплекс психологічний – помилкове уявлення людини про свої фізичні або психологічні вади, їхнє перебільшення, яке супроводжується глибинними і, як правило, прихованими від сторонніх людей переживаннями через ці вади.

Комплексна теорія інтерпретації сповіді клієнта – спосіб інтерпретації сповіді клієнта, заснований на сукупності положень, які впливають з певних психологічних теорій.

Комплементарна поведінка людини – така поведінка людини, за якої її дії, включаючи жести й міміку, а також паралінгвістичні компоненти мови, відповідають тим словам, які вона в цей час вимовляє, висловлюючи компліменти іншій людині або вислуховуючи їх на свою адресу.

Конструктивний підхід до вирішення проблеми клієнта – прагнення психолога-консультанта не так позбавити клієнта від переживань з приводу проблеми, з якою той стикнувся, як, зберігши і примноживши енергію клієнта, спрямувати її на вирішення проблеми (у конструктивне русло).

Консультант-психолог – професійно підготовлений практичний психолог, який займається психологічним консультуванням.

Критерії оцінки результатів психологічного консультування – основи, показники, ознаки, за якими можна робити висновок про успішність проведення психологічного консультування і вирішення психологічних проблем клієнта.

Максималізм клієнта – бажання, прагнення клієнта досягти найбільш сприятливих для себе результатів психологічного консультування, зробити себе майже ідеальною людиною, позбутися вад за мінімальних затрат зусиль і часу.

Можливості психолога-консультанта – перелік того, що реально здатний чи не здатний зробити психолог-консультант у практичному вирішенні проблем, з якими до нього звертаються клієнти.

Моральна підтримка клієнта з боку психолога-консультанта – емоційна, словесна підтримка клієнта консультантом-психологом у формі співчуття, співпереживання йому, схвалення, похвали і т. ін.

Морально-етичні вимоги до роботи психолога-консультанта – вимоги, що висуваються до роботи психолога-консультанта відповідно до морально-етичного кодексу практичного психолога. За розбіжностей його дій із положеннями цього кодексу психолог несе моральну, а іноді й юридичну відповідальність перед суспільством і колегами по роботі.

Невпевненість клієнта в собі – відсутність у клієнта впевненості у своїх силах і можливостях, у тому, що він може успішно подолати свої життєві проблеми.

Неформальна обстановка спілкування психолога-консультанта з клієнтом – така обстановка, в якій психолог-консультант і клієнт спілкуються один з одним і сприймають один одного як цілком рівноправних у всіх стосунках людей, добре знайомих особисто, а не як офіційних осіб.

Об'єктивні ознаки результативності психологічного консультування – реальні ознаки, підтверджені результатами спостереження і оточенням (окрім самого психолога-консультанта і клієнта), завдяки яким можна робити цілком об'єктивний висновок про результативність психологічного консультування.

Образ я-клієнта – уявлення клієнта про самого себе, про свої психологічні особливості.

Оперативна допомога клієнтові – термінова, поточна допомога психолога-консультанта клієнтові, яка розрахована на досягнення швидкого ефекту від проведеного консультування.

Особистісні якості психолога-консультанта – сукупність загальних і спеціальних якостей особистості, якими володіє або повинен володіти психолог-консультант як професіонал для успішного виконання своїх обов'язків.

Перманентна проблема клієнта – постійна, типова проблема, яка в цього клієнта існує досить давно або періодично з'являється в його житті.

Постконсультативне спілкування психолога-консультанта з клієнтом – спілкування психолога-консультанта з клієнтом після того, як психологічне консультування в основному завершилося і клієнт отримав необхідні рекомендації щодо практичного вирішення його проблеми.

Принцип «тут і тепер» – правило проведення психологічного консультування, згідно з яким свідомість (увага, пам'ять, уява і мислен-

ня) клієнта під час проведення консультування повинна бути зосереджена на тому, що відбувається тепер, а не на тому, що було в минулому чи може відбутися в майбутньому.

Проблемне інформування клієнта (про суть його проблеми) – пояснення клієнтові суті його проблеми у всій її складності, під час якого розуміння проблеми психологом-консультантом і самим клієнтом може і збігатися, і не збігатися.

Професійна компетентність психолога-консультанта – знання і практичні вміння психолога-консультанта, завдяки яким він може дієво допомагати клієнтам у вирішенні їхніх життєвих, психологічних проблем.

Професійна підготовка психолога-консультанта – знання, уміння, навички, які потрібні професійно підготовленому психологові-консультантові для успішного виконання своєї роботи.

Професійні якості психолога-консультанта – перелік індивідуальних психологічних якостей, якими повинен володіти професійно підготовлений психолог-консультант.

Процедура консультування – група об'єднаних один з одним, спрямованих на досягнення однієї, окремо взятої мети консультування і, як правило, застосованих спільно прийомів психологічного консультування.

Процедура оцінювання психологічного консультування – прийоми та способи, за допомогою яких зазвичай оцінюють результати проведеного психологічного консультування і успішність вирішення проблеми, з якою клієнт звернувся у психологічну консультацію.

Процедура підкріплення (емоційної підтримки) клієнта – прийоми, за допомогою яких психолог-консультант емоційно підтримує клієнта, особливо на стадії сповіді й у процесі її спільної інтерпретації.

Психологічне консультування – практичне надання дієвої психологічної допомоги порадами та рекомендаціями людям, які її потребують, професійно підготовленими спеціалістами, психологами-консультантами.

Реальність проблеми клієнта – відповідність тієї проблеми, про яку клієнт розповідає психологові-консультантові, справжньому стану речей. Проблема, позначену клієнтом, вважають реальною, якщо вона насправді існує і не є надуманою.

Результативність психологічного консультування – кінцевий підсумок психологічного консультування, його практичний результат

у вирішенні проблеми, з якою клієнт звернувся у психологічну консультацію.

Рефлексія (у ході спілкування з людьми) – усвідомлення людиною своїх дій, думок і почуттів, а також того, як її сприймають ті, з ким вона спілкується.

Секретар-референт психологічної консультації – один із працівників допоміжного персоналу психологічної консультації, завданням якого є прийом клієнтів й отримання від них первинної інформації, потрібної для початку психологічної консультації, а також інформування клієнтів про умови проведення консультації.

Ситуація психологічного консультування – умови, в яких організовують і проводять психологічне консультування.

Спеціальні вимоги до психологічного консультування – ряд вимог до психолога-консультанта і до психологічного консультування, пов'язаних із різноманітними сферами життя людини: інтимно-особистісною, сімейною, психолого-педагогічною, діловою тощо.

Сповідь клієнта – детальна розповідь клієнта психологові-консультантові про свою проблему із врахуванням його відповідей на питання психолога консультанта.

Стратегія психологічного консультування (у виробленні практичних рекомендацій клієнтові) – спосіб досягнення мети, яку ставить перед собою психолог-консультант, його типові дії щодо клієнта на завершальній стадії проведення психологічного консультування, під час формулювання практичних рекомендацій до вирішення його проблеми.

Суб'єктивні ознаки результативності психологічного консультування – уявлення, переконання, відчуття клієнта і психолога-консультанта, які свідчать про те, що проведене психологічне консультування виявилось успішним.

Супервізор – спеціаліст, який професійно контролює і безпосередньо керує діяльністю практичного психолога-початківця, а саме психолога-консультанта.

Теоретична орієнтація психолога-консультанта – теоретичні знання, які поділяє та використовує психолог-консультант у практичній роботі з клієнтами, особливо на стадії інтерпретації сповіді та вироблення практичних рекомендацій для вирішення проблеми клієнта.

Техніка проведення психологічного консультування – прийоми і засоби, які на кожному з основних етапів психологічного консультування в рамках відповідних процедур консультування застосовує

психолог-консультант для визначення і правильного вирішення проблеми клієнта.

Тимчасове вирішення проблеми клієнта – таке вирішення проблеми, яке хвилює клієнта, яке лише на деякий час знімає її гостроту, але не вирішує проблему повністю і не гарантує повторення чи загострення відповідної проблеми в майбутньому.

Тривалість контакту психолога з клієнтом – час, протягом якого психолог-консультант спілкується із клієнтом під час однієї чи декількох особистих зустрічей із ним.

Умови результативності психологічного консультування – сукупність умов, які позитивно чи негативно впливають на результати психологічного консультування, включаючи ступінь складності вирішуваних проблем, настроїв клієнта, досвід і професіоналізм психолога-консультанта.

Ціль психологічного консультування – очікуваний кінцевий результат психологічного консультування, на фактичне досягнення якого воно спрямоване.

ДОДАТКИ

Додаток А

Індивідуальна науково-дослідна робота слухачів сертифікатного курсу (ІНДЗ) передбачає оволодіння методами, формами, технологією консультативного процесу в роботі з різними категоріями клієнтів, формування навичок постановки психологічного діагнозу, адекватного та вмілого використання діагностичних методик, теоретико-практичної інтерпретації особистості клієнта та його проблеми, проведення психокорекційної роботи з клієнтами різної типології проблем.

Результатом виконання індивідуальної роботи за даною навчальною дисципліною є оформлення картки роботи з клієнтом, у якій вказуються суть звернення, поставлений психологічний діагноз, зміст проведеної консультативно-корекційної роботи, її результативність, намічені стратегії подальшої корекційної роботи з даним клієнтом (Зразок картки поданий нижче).

№

Карта індивідуальної роботи з клієнтом

1. Ім'я та по-батькові клієнта

2. Вік клієнта _____ років

3. Освіта _____

4. Професія _____

5. Професійна діяльність на даний час

6. Сімейний стан:

одружений _____ скільки років _____ самотній,
без постійного партнера _____ не в шлюбі, з постійним
партнером _____ розлучений _____,
вдівець _____ другий шлюб _____ самотній,
проживає з батьками _____

7. Кількість дітей _____ від якого шлюбу _____

8. Вік дітей

9. Зв'язок з дітьми (емоційний, матеріальний і ін.)

---

10. Професія та професійна діяльність партнера

---

11. Батьки клієнта:

обоє батьки живі _____

живий тільки один з батьків _____, хто саме _____

вік _____ обоє батьки померли _____

інша сімейна ситуація

---

12. Професії батьків:

батько _____ освіта _____

мати _____ освіта _____

13. Кількість братів, сестер _____,

вік _____

сіблінгова позиція клієнта _____

14. Сімейна соціограма:

15. Дата первинного звертання _____

16. Характеристика фізичного стану:

добре _____ середнє _____ погане _____

16. Характер сну: глибокий, поверхневий, розлади сну (безсоння, важко засинати, страшні сновидіння).

---

17. Загальне уявлення:

відповідає віку _____, виглядає молодше _____,

передчасне старіння _____.

18. Стан харчування:

нормальний _____, підвищений _____,

понижений _____

19. Перенесені операції, захворювання, перебування в лікарні:

---

20. Скарги на даний час про стан здоров'я:

---

21. Результати лікування

---

22. Сімейний анамнез, захворювання членів сім'ї

---

23. Характеристика сексуальності:

статеве життя з _____ років

статева активність на даний час, задоволеність статевими стосунками

---

24. Коло спілкування (стосунки з сусідами, знайомими, друзями):

---

25. Характеристика вільного часу (спорт, книги і ін.):

---

26. Основні риси характеру:

- Загальна слабкість, втомлюваність;
- замкнутість;
- навіюваність;
- неможливість відв'язатись від якоїсь думки чи мелодії;
- сором'язливість;
- нерішучість, невпевненість;
- вразливість, образливість;
- нестійкість настрою;
- знижений фон настрою (поганий буває частіше);
- роздратованість, імпульсивність (без втрати контролю над собою);
- те ж , але з втратою контролю над собою.

27. Короткий зміст скарги клієнта (що і коли трапилось з ким)

---

28. Загальні враження про клієнта:

---

29. Аналіз скарги:

Суб'єктивний локус скарги

---

30. Об'єктивний локус скарги

---

31. Проблема (суть утруднень клієнта: хочу те-то, та не можу):

---

32. Самодіагноз (як пояснює клієнт причини утруднень):

---

33. Запит (якої допомоги чекає: навчіть, порадьте, вплиньте)

---

34. Характер консультації:

а) загальна емоційна підтримка;

б) підтримка прийнятого рішення;

в) аналіз і обговорення життєвої ситуації та життєвої альтернативи;

г) інформування – направлення в інші заклади;

д) мотивування на пошук психіатричної допомоги;

е) інформація про подружні взаємини;

є) інформація про сексуальні стосунки;

ж) інформація про вікові особливості дітей;

з) рекомендації в області сімейних взаємин, взаємин з дітьми, сексуальних стосунків, особистих проблем;

і) інші рекомендації _____

к) інші форми (вказати) _____

35. Випадок належить до категорії гострих, тих, що потребують негайної допомоги (так, ні).
36. Випадок несе суїцидальну небезпеку (так, ні).
37. Випадок вимагає додаткових зустрічей (так, ні).
38. Випадок вимагає передачі іншому консультанту (так, ні).
39. Випадок потребує психіатричної діагностики і консультування (так, ні).
40. Випадок потребує інших видів діагностики (вказати, яких саме).
41. Необхідність запитів в медичні заклади (є, немає).
42. Випадок обговорення на нараді консультантів (так, ні)
  - рекомендації консультанту для подальшої роботи
  - клієнт переданий (так, ні) консультанту.
43. Подальша робота з клієнтом (результати діагностики).

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор _____

« _____ » _____ 2016 року

ПОЛОЖЕННЯ

Про сертифікатні курси Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію та проведення сертифікатних курсів у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (далі – Положення) складено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію навчального процесу у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки» (далі – Університет), затвердженого ректором 18.02.2013 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» від 27.08.2010 р. № 796 (зі змінами 2010/2015 рр.)

1.2. Положення визначає обов'язки сторін (слухачів, викладачів, окремих керівних осіб та структурних підрозділів) за цим напрямом освітньої діяльності.

1.3. Метою організації та проведення сертифікатних курсів є отримання студентами, науково-педагогічними працівниками, іншими зацікавленими сторонами актуальних теоретичних і практичних знань, оволодіння сучасними методами розв'язання професійних завдань, підвищення рівня професійної компетентності.

1.4. Основними завданнями сертифікатних курсів є:

– отримання, оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетенцій в обраній галузі знань;

– засвоєння інноваційних технологій, форм, методів роботи у сучасних умовах;

- набуття досвіду практичної професійної діяльності на основі отриманих знань з урахуванням інтересів і потреб слухачів;
- ознайомлення з новітніми досягненнями науки та перспективами їх практичного впровадження.

1.5. Проведення сертифікатних курсів може відбуватися у структурних підрозділах Університету, а також в інших організаціях, установах за згодою учасників.

Порядок організації СК та їх реалізація здійснюється відповідно до «Положення» та Договору про сертифікатний курс між фізичними та юридичними сторонами (Університетом та слухачем).

2. Основні терміни та їх визначення

2.1. Сертифікатний курс (СК) – це спеціалізований навчальний курс встановленої тривалості, який передбачає цільову підготовку групи суб'єктів (слухачів), відповідно до договору про сертифікатний курс навчання та інших документів, визначених цим Положенням.

2.2. Договір про сертифікатний курс (Договір СК) – це юридично оформлена цивільно-правова угода, укладена між слухачем СК та Університетом, відповідно до якої ведеться цільова підготовка слухачів СК.

2.3. Слухач СК – особа, яка проходить підготовку за сертифікатним курсом згідно Договору про СК.

2.4. Цільова група СК – сформована в установленому порядку група слухачів СК, погоджена Університетом відповідно до Договору СК.

3. Вимоги до сертифікатних курсів

3.1. Структура та вимоги до змісту сертифікатних курсів.

Зміст сертифікатних курсів може передбачати такі напрями:

- фаховий – вивчення актуальних проблем розвитку науки, техніки та технологій відповідної галузі або останніх наукових досягнень у відповідній сфері знань;
- нормативно-правовий – вивчення нормативно-правової бази визначеного професійного спрямування;
- психолого-педагогічний – вивчення основ педагогіки та психології, оволодіння сучасними формами, методами, засобами і технологіями застосування елементів педагогіки, психології та медико-біологічних аспектів у професійній діяльності.

3.2. Об'єкти, суб'єкти сертифікатних курсів.

Об'єктами сертифікатних курсів можуть виступати:

- розв'язання актуальних проблем у відповідній сфері діяльності;
- огляд сучасних тенденцій розвитку вітчизняних та закордонних галузей;
- інструменти і засоби оптимізації роботи у визначеній сфері діяльності;
- інші проблемно-цільові питання розвитку визначеної галузі.

Суб'єктами сертифікатних курсів можуть виступати:

- студенти Університету;
- викладачі та працівники структурних підрозділів Університету;
- особи, які навчаються в аспірантурі та докторантурі Університету;
- адміністративно-господарський та навчально-допоміжний персонал Університету;
- інші зацікавлені особи, які уклали Договір СК з Університетом.

3.3. Зміст СК, їх мета та завдання, порядок підготовки слухачів СК, а також процедура системи контролю та підсумкової атестації регламентується навчальним планом сертифікатних курсів та пояснювальною запискою до нього, «Положенням про сертифікатні курси СНУ імені Лесі Українки».

3.4. Навчання проводиться за програмою СК, яка розробляється автором (колективом авторів), погоджується завідувачем кафедри, науково-методичною комісією факультету, науково-методичною радою університету, затверджується проректором з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації.

3.5. У програмах відображено мету та вимоги до певного рівня володіння навичками по закінченню кожного з курсів, теми, що вивчаються, списки обов'язкової та додаткової рекомендованої літератури. До кожної програми додається план занять із зазначенням часу, що присвячується для вивчення певної теми (тем) та загальної тривалості курсу.

3.6. Періодичність СК встановлюється у кожному конкретному випадку залежно від потреби.

3.7. У випадку, якщо суб'єкти навчання пройшли підготовку згідно Договору СК, але не пройшли підсумкову атестацію, то Сертифікат не видається, а повторна процедура підсумкової атестації СК оплачується окремо, якщо інше не передбачено Договором СК.

4. Порядок та етапи підготовки, організації й проведення сертифікатних курсів

4.1. Планування

Під час складання планів навчання за програмами СК, визначення їх форм та тривалості необхідно враховувати актуальність підготовки фахівців визначеної галузі; вимоги щодо рівня умінь та навичок, які необхідно надати слухачам СК; вимогу якісної підготовки слухачів СК.

4.2. Організація

– Особа, яка виявила бажання прослухати сертифікатні курси пише на ім'я ректора Університету заяву з проханням зарахувати її слухачем СК.

Список (заяви) сформованої групи (груп) слухачів СК із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові кожного учасника курсів, який проходитиме навчання, прізвища, ім'я, по батькові керівника СК подається керівником СК у відділ кадрів Університету для формування наказу.

4.3. Проведення

Процедура проведення (реалізації) сертифікатних курсів регламентується цим Положенням, договором, укладеним між Університетом та слухачем СК, трудовими угодами, іншими чинними нормативно-правовими актами України.

5. Забезпечення сертифікатних курсів

5.1. У забезпеченні планування, організації та реалізації СК беруть участь завідувачі кафедр, декани факультетів, керівники СК, проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації, навчальний відділ, викладачі та слухачі СК.

5.2. Завідувач кафедр відповідає за:

– подання кандидатур керівників СК, відповідальних за безпосередню підготовку, організацію і проведення СК; пошук кваліфікованих фахівців, передових профільних установ та організацій для залучення до реалізації СК;

– формування перспективних планів проведення СК в Університеті, погодження їх на засіданні кафедри.

– відповідність рівня проведення СК сучасним вимогам до професійної діяльності викладачів;

– виконання щорічних планів проведення СК, своєчасне заслуховування на засіданнях кафедр відповідних звітів, передбачених цим Положенням;

- координацію процесів формування груп слухачів та проведення СК;

- належний рівень проведення занять, здійснює контроль за проведенням занять відповідно до затвердженої програми, може брати участь у проведенні підсумкової атестації знань слухачів СК.

5.3. Декани факультетів:

- погоджують кандидатуру керівника СК (за подання завідувача кафедри), які відповідальні за безпосередню підготовку, організацію і проведення СК;

- залучають кваліфікованих фахівців, профільні установи для реалізації СК;

- погоджують навчальні плани СК;

- погоджують перспективний план проведення СК за поданням завідувача кафедр;

- погоджують розклади СК за поданням керівника СК;

- погоджує службову записку про зарахування слухачів на СК на основі поданих ними заяв;

- погоджує службову записку на вручення Сертифікату слухачам, які відраховуються у зв'язку із закінченням СК та успішною атестацією;

- відповідає за належний рівень організації та проведення СК

5.4. Керівник сертифікатного курсу:

- формує пакет документів необхідних для реалізації СК (навчальний план СК та пояснювальна записка до нього, робочі програм навчальних дисциплін) та подає його на погодження у навчальний відділ для затвердження проректором з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації;

- складає розклад занять відповідно до плану проведення СК (погоджує декан факультету, затверджує проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації);

- формує групи слухачів СК, погоджує їх заяви на зарахування, подає службову записку декану факультету про зарахування слухачів та їх відраховання у зв'язку із закінченням СК та успішною атестацією;

- заповнює зі слухачами СК Договір про навчання слухача та подає його (у двох примірниках) у навчальний відділ;

- формує пакет документів про оплату викладачам за надання освітніх послуг та подає його у навчальний відділ;

- координує організацію навчального процесу на СК;
- формує звіт про реалізацію СК після його завершення;

5.5. Проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації *затверджує:*

- навчальні плани СК та пояснювальну записку до нього;
- робочі програми дисциплін;
- перспективний план проведення СК на факультетах;
- розклади СК;

погоджує:

- Договір про навчання слухачів;
- наказ про зарахування слухачів СК;
- наказ про відрахування слухачів у зв'язку із закінченням СК та успішною атестацією.

5.6. Навчальний відділ:

- здійснює загальну організацію СК та контроль за їх проведенням;
- надає методичну допомогу керівникам СК від факультетів, щодо їх організації та проведення, оформлення супровідних документів;
- погоджує у юрисконсульта Договори про навчання слухачів;
- приймає та аналізує пакети методичних матеріалів, розроблених кафедрами для проведення СК, подає їх на розгляд і затвердження науково-методичної ради університету;

– систематично інформує проректора з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації про стан виконання структурними підрозділами планів підготовки, організації і проведення СК;

– надає консультації щодо оформлення звітно-облікової документації СК та контролює порядок її подачі в бухгалтерію Університету;

– відповідно до наказу про відрахування слухачів у зв'язку із закінченням сертифікатних курсів та успішної атестації виготовляє та подає на підпис ректору сертифікати для атестованих слухачів СК.

5.7. Викладачі, які задіяні до реалізації сертифікатних курсів:

- беруть участь у формуванні навчального плану;
- формують робочі програми дисциплін;
- зобов'язані проводити заняття відповідно до затвердженої програми, забезпечити належний рівень їх проведення, вести контроль за відвідуванням слухачами курсів, проводити поточну та підсумкову атестацію знань слухачів;

– забезпечити можливість слухачам використовувати та вдосконалювати набуті знання і підвищувати власну професійну майстерність;

– мають право, з дозволу керівника курсів, переносити заняття, попередньо узгодивши день і час із слухачами, здійснювати перевірку засвоєння слухачами програмного матеріалу, у разі необхідності виступати з ініціативою про коригування програми;

– заповнюють пакет документів на оплату.

5.8. Слухачі сертифікатних курсів:

– зобов'язані своєчасно провести оплату замовлених послуг;

– мають право вносити пропозиції щодо організації СК (проведення занять, коригування програми);

– слухачі, які пропустили понад 40 % занять або склали підсумкову атестацію з оцінкою нижче 60 балів відраховуються із числа слухачів. Сертифікат про проходження курсів не надається.

У цьому випадку результати навчання визначаються як сума балів накопичених за період навчання; слухачам видається довідка про прослуховування курсу.

5.9. Забезпечення цільової аудиторії передбачає формування групи (груп) з числа усіх зацікавлених осіб.

Для проведення курсів можуть бути сформовані групи із 15 осіб, 10 осіб. Мінімальною кількістю слухачів у групі є п'ять осіб.

5.10. Фінансове забезпечення СК здійснюється слухачем СК на договірній основі. Оплата за надані послуги здійснюється слухачами шляхом внесення коштів на рахунок Університету у встановленому планово-фінансовим відділом розмірі.

Фінансування витрат, пов'язаних з проведенням СК, може здійснюватись за рахунок коштів юридичних осіб на підставі договорів.

За надані на умовах повного відшкодування витрат послуги надавачі послуг (викладачі) отримують оплату за фактично виконану роботу на підставі трудової угоди.

5.11. Договір про надання платних послуг на проведення навчання за СК укладається відповідно до ст. 626-631, 638, 639, глави 63 Цивільного кодексу України, Постанови Кабінету Міністрів України № 796 від 27 серпня 2016 року «Про затвердження Переліку платних послуг, які можуть надаватись навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форм власності».

5.12. Надання освітніх послуг у межах СК здійснюється провідними науково-педагогічними працівниками Університету, визнаними фахівцями галузі, представниками інших профільних установ у межах чинних договорів про співпрацю.

6. Звітність

6.1. Слухачам сертифікатних курсів у разі успішного завершення навчання та проходження підсумкової атестації видається сертифікат Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки встановленого зразка, який реєструється в книзі обліку, працівниками навчального відділу.

6.2. Керівник курсів після їх завершення подає на розгляд науково-методичної комісії факультету звіт про реалізацію СК (у двох примірниках). Надалі один примірник звіту зберігається у керівника, другий подається ним у навчальний відділ.

Копія сертифікату слухачів, які є студентами СНУ імені Лесі Українки подається у студентський відділ кадрів – в особову справу студента.

Схвалено Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № ... від ... грудня 2016 р.).

Додаток В

Керівнику сертифікатного курсу
Федоренко Раїсі Петрівні

(Прізвище, ім'я, по батькові слухача)

(Контактні дані)

ЗАЯВА

Прошу зарахувати мене у групу для вивчення сертифікатного курсу з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» терміном з « ____ » _____ 2025 р. по « ____ » _____ 2025 року.

Оплату гарантую.

Дата

Підпис

ПОГОДЖЕНО:

Керівник сертифікатного курсу _____ Раїса ФЕДОРЕНКО

ДОГОВІР № _____
про навчання слухача на сертифікатних курсах з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів»

м. Луцьк

«___»_____ 202... р.

Волинський національний університет імені Лесі Українки, в особі проректора з навчальної роботи та рекрутації, що діє на підставі доручення № _____ від _____ р., (далі – Виконавець), з однієї сторони, та _____

(*прізвище, ім'я, по батькові особи, яка здійснює оплату за навчання за власні кошти, або повна назва юридичної особи*) (далі – Замовник), з другої сторони, уклали цей договір про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

Предметом договору є навчання на сертифікатних курсах з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» _____

(далі – Слухач) (*прізвище, ім'я, по батькові особи, яка здійснює навчання*) на умовах повного відшкодування витрат (далі – освітня послуга).

1.2. Виконавець бере на себе зобов'язання за рахунок коштів Замовника надати освітню послугу, а саме: провести курси з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів» обсягом 72 години.

Місце надання послуги: Україна, м. Луцьк, пр. Волі 13, Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Дата зарахування Слухача: «___»_____ 202__ р.

Дата відрахування Слухача у зв'язку з закінченням навчання:

«___»_____ 202__ р.

2. ОБОВ'ЯЗКИ ВИКОНАВЦЯ

2.1. Надати Замовникові освітню послугу.

2.2. Забезпечити Слухачеві необхідні умови для навчання на курсах з підвищення професійної компетентності за напрямом «Психологічне консультування різних категорій клієнтів».

2.3. Видати Слухачеві Сертифікат про прослуханий курс за підписом керівника навчального закладу.

3. ОBOB'ЯЗКИ ЗАМОВНИКА

3.1. Зарахування слухача здійснюється на підставі заяви та квитанції про оплату за надання освітньої послуги у розмірах та у порядку, встановлених цим Договором.

4. ОBOB'ЯЗКИ СЛУХАЧА

4.1. Регулярно відвідувати заняття на курсах з вивчення дисциплін, передбачених навчальним планом. Якщо кількість пропусків перевищує 40 % годин занять, Сертифікат про прослуханий курс не видається.

4.2. Дбайливо ставитися до майна, технічного обладнання та навчальних матеріалів, які використовуються під час отримання освітньої послуги.

5. ПЛАТА ЗА НАДАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПОСЛУГИ ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

5.1. Розмір плати за курс навчання встановлюється за весь строк надання освітньої послуги і не може змінюватися протягом часу її надання.

5.2. Загальна вартість освітньої послуги на момент укладання Договору становить _____

5.3. Замовник здійснює оплату у безготівковій формі шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок Виконавця на умовах передоплати до початку надання освітньої послуги.

5.4. Оплата вноситься на поточний рахунок Виконавця після укладання Договору відповідно до Положення про порядок надання освітніх послуг на умовах повного відшкодування витрат.

5.5. Оплата здійснюється одноразово за весь період надання освітньої послуги у розмірі, передбачуваному у п. 5.2. цього Договору.

5.6. У разі дострокового припинення дії Договору у зв'язку з ненаданням Замовнику освітньої послуги з вини Виконавця останній зобов'язаний повернути Замовнику частину коштів, які були внесені ним як попередня плата за надання освітньої послуги, у встановленому порядку.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

6.1. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань за цим Договором сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

7. ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ

7.1. Дія Договору припиняється:

– якщо виконання стороною Договору своїх зобов'язань є неможливим у зв'язку з прийняттям нормативно-правових актів, що змінили умови, встановлені Договором щодо надання освітньої послуги, і будь-яка з сторін не погоджується про внесення змін до Договору;

– у разі ліквідації юридичної особи – Замовника або Виконавця, якщо не визначено юридичної особи, що є правонаступником ліквідованої сторони;

– у разі відрахування Слухача – фізичної особи у зв'язку з закінченням навчання на курсах.

8. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Договір складено українською мовою у двох примірниках, кожен з яких має однакову юридичну силу.

8.2. Умови припинення дії Договору, порядок розгляду суперечок визначаються чинним законодавством.

8.3. Умови Договору можуть бути змінені за згодою сторін.

8.4. Після укладання цього Договору всі попередні угоди та домовленості з предмету цього Договору втрачають юридичну силу.

9. ЮРИДИЧНІ ТА БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

Університету:

**Волинський національний
університет імені Лесі Українки**
43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13
Тел.:24-10-07
р/рUA738201720313221002201001912
в ДКСУ у м. Києві
МФО 820172 код 02125102

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

Громик Ю. В. _____

Керівник курсів _____

Погоджено:

Юрисконсульт _____

Замовника:

_____
*(прізвище, ім'я, по батькові
Замовника – фізичної особи)*

_____
або повна назва Замовника – юридичної особи)

_____
(паспорт, №, серія, ким і коли виданий – для фізичних осіб)

_____
(ідентифікаційний номер платника податку та інших обов'язкових платежів – для фізичних осіб)

_____
(місцезнаходження, адреса для листування)

_____
Прізвище, ініціали, підпис замовника

Зразок звіту

Звіт про реалізацію сертифікатного курсу

Сертифікатний курс «_____»

проводився з _____ по _____ 2021 р. на базі факультету _____ Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Кількість слухачів курсу – _____.

Результат атестації слухачів – _____.

Проблеми, що виникали під час реалізації курсу:

Пропозиції слухачів щодо вдосконалення роботи на СК:

Пропозиції та висновки керівника СК за результатами його реалізації:

Дата складання звіту:

Керівник курсу

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (підпис)

Погоджено і затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету

Протокол № _____

Для нотаток

Для нотаток

Навчально-методичне видання

**Федоренко Раїса Петрівна,
Магдисюк Людмила Іванівна**

**Програма сертифікатного курсу
з підвищення професійної компетентності
за напрямом «Психологічне консультування
різних категорій клієнтів»**

Друкується в авторській редакції
Верстка *Ілони Савицької*

Формат 60×84 ¹/₁₆. Обсяг 5,81 ум. друк. арк., 5,44 обл.-вид. арк.
Наклад 300 пр. Зам. 58. Видавець і виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. 0669362549).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.